

DOMAN
 Posta-
 plátó in
 No. 2247
 10. Telefon:
 Havonta 110
 Éves 600, eg.
 Föld: Havonta 2,
 félre 12, egészre 2
 detések díjszabás szeri
KELLET az erdélyi és
 dénség egyetlen politikai
 cikkek utányomását
 rás megjelölésével cse

KELLET

Dr. Ramasetter Róbert
 BUDAPEST

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Bérmetszen
 leveleket nem
 fogadunk el.
 — Kéziratok
 megőrzését és visszaküldését nem
 vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marlon
 Ernő. Felelős szerkesztő: János
 Ferenc. Búcsú szerkesztő: Hát-
 szegi Erő, Strada Cobalcescu 62.
 Kedd, 1936. december 22.
 5697. EV. XIX. EVF.
 TEBETH 8. 292. SZÁM

Hiba a köeta körül

Valami hiba van az úgynevezett szélső- és legszélsőjobb-daliak körében. Amióta Leon Blum kormányra került, az összes antiszemita és félantiszemita jobb-daliak sajtója unisono fujja a riadót „Leon Blum Franciaországa ellen”, mellyel egy más, nyilván antidemokrata és szélsőjobb-dali Franciaországot szeretnének szembe-helyezni.

Nos, most megszólalt ennek a „másik” Franciaországnak, a jobb-dali Franciaországnak egyik legmarkánsabb képviselője: Monsieur Tardieu és — horribile dictu — a legelismertebb nyilatkozatot tette a zsidó, tehát reakcionáriusaink szerint eredendően „bolsevik” Leon Blumról.

Tardieu azt hangoztatta, hogy Leon Blum a francia nép többségének akaratából került kormányra, ma is a nép többségének akaratából kormányoz, parlamenti ellenzéké csaknem megszűnt és hogy szociális politikáját ama böcs mérséklet irányítja, mely mindenek, csak éppen bolsevistának nem mondható.

Ezenfelül Leon Blum külpolitikája is olyan komoly áttekintésen épül, melynek sugarai a kismant államainak, így Romániának nemzetközi pozícióját is életfent melegítik át s feltétlen garanciát Románia területi és határain integritásának.

Igy beszélt Tardieu s hozzátette, hogy amit mondott, az teljes mértékben fedi a francia élet realitását, sőt ez az egyetlen realitás, amivel a francia jobb-dalnak is számolnia kell.

S a francia jobb-dal számol is, mert a francia jobb-dal nem a meddő gyűlölet, a mindendáron való hatalmi érdek, hanem valóban a haza magasabb érdekeit vezeti, még akkor is, ha e magasabb érdekek szolgálatát egészen másképpen gondolja, mint Leon Blum és az ő Franciaországa.

A „másik” Franciaország tehát megnyilatkozott.

Még kell állapítanunk, hogy ez a másik, ez a — hogy szélsőjobb-daliaink kedvenc szavával éljünk — ez az „igazi” Franciaország, a maga egyik legfőbb szószólóján keresztül nem a magukat egyedül „igazi” hazafiaknak nevező politikuskokat, hanem ellenkezéleg: a demokrácia szószólóit és képviselőit igazolta.

Az „igazi”, a „másik” Franciaország beszélt és ez a beszéd arra vall, hogy valami hiba van a szélsőségesek logikai és érzelmi krétája körül.

Népszavazás a numerus clausus fölött

Az ügyvédek legutóbbi kongresszusán az antiszemita ügyvédek sürgetéseire határozatba ment, hogy megkérdézik az ország összes ügyvédi kamaráit: mi a véleményük az etnikai román elem túlsúlyának biztosításáról a kamarákban.

A december 12-re összehívott tanácsulésről már konkrét határozatokat vártak a numerus clausus álmódozói.

De nem ez történt. Hetvenkét kamara közül mindössze 33 tett eleget a targumresi határozatnak s ezek közül is jónéhányan azt válaszolták, hogy a numerus clausus kérdése nem érdekli őket.

Akadtak természetesen hívei a numerus claususnak, sőt a numerus nullusnak is.

Valamelyik dobrogeai kamara nevében például egy Ahmed Zogur nevű ur elsőnek sietett az idegeneknek a román kamarákból való eltávolítását követelni.

A többség azonban ignorálta a kamara körkérését.

A tanács erre haragosan határozott: január 31-ig az összes kamarák kötelesek közgyűlést tartani és ezen állást foglalni a numerus clausus ügyében.

A határozat Istrate Micescu, az antiszemita ügyvédszövetség elnökének javaslatára történt és Perieteanu urnál, az országos ügyvédszervezet valdista elnökénél, megértő jóváhagyásra talált.

Nem férhet kétség ahhoz, hogy a közgyűlések milyen értelemben fognak határozni.

Az ilfovi kamarai választásokon kiderült, hogy elenyésző kisebbségek megfelelő eszközökkel milyen imponáló többséget tudnak a maguk számára biztosítani.

A német propaganda nem tudta eltántorítani Romániát Franciaországtól —

állapítja meg a párizsi sajtó. Magas kitüntetésben részesítette II. Károly király Leon Blumot és a francia kormány tagjait

Antonescu párizsi útjának rendkívüli fontosságot tulajdonítanak

Párizs, december 21. Antonescu külügyminisztert párizsi útjára néhány vezető román újságíró is elkísérte. Liviu P. Nastia, a Dimineața külpolitikai szerkesztője a párizsi látogatás során beszélgetést folytatott a francia politikai élet vezető férfiival. Ezek a nyilatkozatok nemcsak arra mutatnak rá, hogy a francia kormány még az eddiginél is komolyabb mértékben tartja fontosnak a Romániával való szövetség kiépítését, de ki-domborítják azt is, hogy soha Franciaország és Románia között a baráti kapcsolatokat nem voltak olyan mélyek, mint most. A francia államférfiak nyilatkozatai a leghatározottabban hangsúlyozzák ki, hogy a mai válságos helyzetben milyen szükség van Franciaország és Románia katonai, pénzügyi és kulturális együttműködésére. De érdekesen hangsúlyozzák ki ezekből a nyilatkozatokból a francia belpolitikai helyzet képe is. Az újságíró cikkében ellenzéki pártvezérek véleményét is közli, így többek között a jobb-dali Tardieu nyilatkozatát, amelyből érdekesen világlik ki, hogy a Blum-kormány mennyire ura a

helyzetnek és milyen rendkívüli súlyos tényező mind a francia, mind pedig a nemzetközi politikai konstellációk fölött.

Miniszterek nyilatkozatai

Yvon Delbos, Franciaország külügyminisztere, megelégedését fejezte ki, hogy Románia külpolitikája mitsem változott a világháború óta. Chautemps tárca nélküli miniszter a francia-román kulturális kapcsolatokat emelte ki. Pierre Cot légügyi miniszter a francia-román szövetség keretében a repülés fontosságáról beszélt.

— A repülőgép nem ismeri a határokat. Messzire tudja vinni a halált és a pusztulást. Ugyanakkor azonban segítséget és támogatást is hozhat.

Ezek Franciaország vezető politikusaik nyilatkozatai a román-francia barátságról. Hogy ezeknek a minisztereknek a nyilatkozatai mennyire valóban a francia közvélemény óhajait is visszatükrözi, igazolja az a Tardieu-nyilatkozat, amelyet a Dimineața közölt a következőképpen:

Tardieu véleménye Blumról és kormányáról

Blum marxizmusa — mondotta Tardieu — nem lépte át Millerand 1900-as koncepcióit. Blum nem akarta sem a sztrájkok folytatását, sem az üzemek elfoglalását, sőt még azoknak semlegesítését sem. A parlamentben az ellenzék egyre kisebb és csendesebb csoporttá válik. A tényeges ellenzék ugyszólván már megszűnt. Röviden, a Blum-kormány helyzete normális. A nép reményének hullámai hozták hatalomra és így mostantól kezdve a megszokott eszközökkel kell dolgoznia. A többség, amelyre támaszkodott, mint ahogyan az történni szokott, eltörlődött. Mégis a Blum-kormány megőrzi magának ezt a többséget.

Tardieunak ezek a szavai a való helyzetet tükrözik vissza. Így Antonescu párizsi útjánál feltétlenül szem előtt kell tartani azt, hogy Leon Blum kormánya ma valóban az egységes francia közvélemény akaratát és céljait képviseli.

Nem hatottak a német mesterkedések

Párizs, december 21. (Rador.) Az összes lapok tovább foglalkoznak Antonescu párizsi látogatásával. A l'Intransigeant szerint Antonescunak minden oka meg van rá, hogy elégedett legyen útjának eredményeivel. A hivatalos jelentés azt közli, hogy Franciaország és Románia, másrészt Franciaország és a kisantant között a kapcsolatok szorosabbak, mint valaha.

A két ország közti viszony nem gyengült a német propaganda ellenére, mely megpróbálta elválasztani egymástól a közép- és nyugateurópai békecsoportokat.

Személyes érintkezésre volt szükség azonban,

Más lapra tartozik azután, hogy az ügyvédi kamarák „nacionalizálásának” problémáját teljesen hamis adatok és számok segítségével fujta fel az antiszemita jobb-dali.

Proklamálják a zsidó invázió veszedelmét a kamarákban akkor, midőn a zsidó ügyvédek százaléka az összes ügyvédekhez viszonyítva, nem több mint 11 százaléki, ami azt jelenti, hogy a megnagyobbodott Romániában viszonylag kevesebb zsidó ügyvéd van, mint amennyi volt a régi királyságban.

De ha szabad az antiszemitáknak azt mondani, hogy Romániában hárommillió zsidó él — szemben a népszámlálás során kimutatott 870 ezerrel, — miért ne lehetne az ügyvé-

delegációk meg szervezzék. Antonescu ezért a francia vezérkar főnökével és gazdasági tényezőkkel is tárgyalt. E mélyreható tárgyalások bizonyítják a francia és román kormányok nyilvánvaló óhaját annak érdekében, hogy

gyakorlati ténnyé helyezzenek egy olyan szövetséget, amely nem maradhat csak teoretikai jellegű.

Antonescu a kisantantot is képviselte, amely kész harcolni Franciaország mellett, hogy biztosítsa Európa békés fejlődését a szerződések szellemében. A Le Matin megjegyzi, hogy

Antonescu látogatásának egyik jellegzetessége, a román külpolitikának Olaszország felé való orientálódása.

Ez azonban teljes egyetértésben van Franciaországgal. A l'Europe Nouvelle szerint Antonescu. amint a világháborúban is része volt a győzelemben, ugy most is tevékenyen dolgozik a békéért. Amióta átvette a külügyminisztérium irányítását, jelentékeny munkásságot fejtett ki. A Csehszlovákiával való viszony megerősítése, a Varsóval való bensőséges kapcsolatok helyreállítása és most a párizsi látogatás, amely sokban segíti a békét, mutatja, hogy a román külügyminiszter semmit nem becsül jobban, mint a közvetlen érintkezést, ami fenntartja a népek közti barátságot.

Antonescu diplomáciai ebédjei

Adrien Thierry bucsúvári francia követ, aki jelenleg Párizsban tartózkodik, tegnap ebédet adott Antonescu külügyminiszter tiszteletére. Az ebédén az asztalfőn Paul Bon-

(Folytatása a 19-ik oldalon)

deknek a zsidó invázió veszedelmét meglobogtatni?

Nézünk tehát nyugodtan a közgyűlések elébe.

Az ügyvédi népszavazás egyebet nem, csak azt fogja demonstrálhatni, hogy az antiszemita jobb-dalnak meg vannak az eszközök ahhoz, hogy a maga igazát többségi határozat rendjeivel disztise fel.

Es várjuk a törvényjavaslatot, amely ezt az igazságot az alkotmány és békeszerződések tiszteletben tartása mellett az emberi és népi jogok nagyobb dicsőségéért — amelyeknek jegyében Nagy-Románia megszületett — kodifikálja.

VILÁG TUKRE

A kommunista-ellenes keresztes hadjárat

Írta: J. Paul Boncour volt francia miniszterelnök.

A német-japán egyezmény kellő időben jött ahhoz, hogy meggyőzze a kisállamokat, nem kell engedniük annak a csábításnak, amit én a „semlegesség chimárájának neveztem.” Vajjon nem tételezhető-e fel, hogy a nyilvánosságra hozott egyezményt, amelyben első alkalommal nyilatkozik meg diplomáciai dokumentumon keresztül a kommunizmus elleni keresztes hadjárat, titkos egyezmény is követi, melyben sokkal kevésbé közömbös kérdések is felmerültek?

Nagyon naivaknak kellene lennünk, ha elhinnék, hogy csak az általános közjó iránti nagy ragaszkodás lelkesíti Németország vezetőit, amikor erre a keresztes hadjáratra alapítják külpolitikai tevékenységük jelenét és jövőjét. Egy világosfejű nagykövet mondotta nekem a napokban, hogy annak az óriási befolyásnak a jellemzésére, amelyet Hitler gyakorol a tömegekre és a megdöbbentő misztikumra, amely Németországot a világtörténelem legszörűbb és olykor a legkegyetlenebb diktatúrája alá hajtotta, nem kereshetünk hasonlatot a mi öreg országaink bölcös politikai személyiségei között. A nagy vallási agitátorokra: Huss Jánosra, Lutherre, Kálvinra, sőt azokra a fanatikus papokra kell gondolnunk, akik a sötét Oroszország elvakított tömegeit vonultatták fel maguk után.

Bármennyire őszinte ellenségei is legyenek Hitler és társai a kommunizmusnak, meglepő, hogy ez az ideológia csak akkor kész-tette őket politikai megnyilatkozásra, amikor Franciaország, mint Románia, Jugoszlávia, Csehszlovákia és Lengyelország szövetségese, az orosz szövetségen keresztül találta meg azt az oszlopot, amelyre még szükség volt a biztonság ama épületéhez, amelyet ezekkel a szövetségekkel együtt Európában emelt. Ugyanazt a taktikát alkalmazta tehát, amellyel Törökország szövetségét is elnyerte anélkül, hogy ezzel mohamedáná vált volna, a svédekkel is tárgyalt és nem lett protestáns és annakidején az orosz cárral is szövetségbe lépett anélkül, hogy lemondott volna a köztársaság gondolatáról.

Csodálatos, hogy az antikommunizmus csak akkor lett exportcikik Németország számára, amikor a francia-szovjet szerződés létrejött és amikor ennek feltételeként a belső be-erendezésében kommunista Oroszország belépett a Népszövetségbe és ezzel a béke, a határok és a szerződések egyik megvédője lett. Ed-dig a pillanatig Németország egészen jól megfert Oroszországgal és a Reichswehr nem felejtette el Rapallot.

El kell ismernünk egyébként, hogy ennek a műveletnek van valamelyes sikere és pedig az olyan politikuskok miatt, akik nem látnak tovább az orruknál és akik nem értik meg, hogy a nagy politikai rendszereket mindig áthatotta a misztikum. A hitlerista propagandának a kommunizmustól való félelmet kihasználva, végtelen tere van abban az Európában, ahol a demokráciák lanyhák és azzal a kifogással, hogy ők bölcsek és mérsékelték, hagyják, hogy a harcot csak a szélsőségek folytassák le egymás között.

Pedig ez a harc határtalan és igen kimé-letlen. Nézzük csak meg a roszakadás meg-rakott hajókat, amelyek Spanyolországból és Spanyolországból éret szállítanak német iparvállalatoknak. Figyeljék csak meg, milyen sok olasz van immár a Baleari szigeteken és mennyire felszaporodott a németek száma a Kanári szigeteken és Marokkóban. A rend helyreállítása Spanyolországban, ugy ahogyan azt Németország és Olaszország szeretné, még nem történt meg, de már most is elég hasznót hajt a számukra.

Es ime, a világnak egy másik sarkán, ha szabad hinnünk — a mindig komoly és általában jólinformált angol sajtó egyes híreinek, a német-japán szerződéshez csatolt titkos egyezmény Jávát és a holland gyarmatokat felosztja a két hatalom között.

Kétségtelen, hogy Jáva és a holland gyarmatok alkalmas terület a kommunista propaganda számára. Ezek a gyarmatok na-

Csakis a Sheafferr's tollnak van meg mind a 7 előnye, amelyet a korszerű töltőtolltól megkövetelhetünk. Ezenfelül pedig 100%-al több tintát szív fel, mint bármely más toll.

A fehér-pontos, átlátszó
**SHEAFFER'S
VACUUM
TÖLTŐTOLL**

egyetlen nyomásra tisztít és tölt. A fehér-pontos Sheaffer tollért a gyár egész életre szóló garanciát vállal s épp ezért a legalkalmasabb ajándéktárgy, mert minden nap emlékezteti arra, akitől kapta.

Kérjen minden papírüzletben csakis

Sheaffer's tollat

Kapható: 600 lejtől 2500 lejig.

Romániai vezérképvislet:

**A. KAUFMAN și FIUL
SIGHET**

gyon gazdagok, a munkáskezeket pedig pot-pom pénzért dolgoztatják. Mihelyt Jávában és a holland gyarmatokon társadalmi megmozdulások indulnának meg, a bensülöttek tevékeny részt vennének ezekben, hogy megváltoztassák a helyzetüket. Sőt, ezek a mozgalmak már ki is törtek volna, ha Oroszország nem változtatta volna meg magatartását a Népszövetség keretében és az egyezmények útján, amelyeket a polgári államokkal kötött. Oroszországnak csak akkor állott érdekében, hogy zavargásokat idézzen elő, amikor még izolált volt és ezekkel a mesterkedésekkel akarta kényszeríteni Európát, hogy elismerje.

Az igazság az, hogy Jávának és a holland gyarmatoknak van petróleumuk, óvák a Hesperidák aranyalmája ami egyben az egyetlen és az igazat almája is. Ezért a háborús izgatás, mert ezek az anyagok döntő tényezői lehetnek a háborús győzelemnek, vagy vereségnek, hiszen a nyersanyagok birtokától függ a modern hadseregek komplikált és egyszerűített mechanizmusának léte is.

Miután titkos megállapodásról van szó, senkinek állíthatja azt, hogy létezik. De nem felháborító már maga az a tény is, hogy hasonló felosztások lehetségesnek tűnnek? És milyen tanulság ez egy a kis, mint pedig a nagy országok számára, akik meg akarják elégedni azzal, hogy kivülmaradjanak a közelgő konfliktuson és akik nem akarják rászállni magukat, hogy a készülő támadásnak határozott „nemmel” álljanak ellen!

— A jövő év elején írják alá az angol-olasz tengeri egyezményt. Londonból jelentik: Az Observer című lap római tudósítója szerint a Földközi-tengeri angol-olasz egyezményt 1937 elején írják alá.

Juri Szemjonov: A Föld kincsei. „A Föld oly gazdagon van kincsekkel megáldva, hogy az elegendő mindenki számára, de sajnos, nincs egyenletesen szétosztva. Ez az alap-hangja Juri Szemjonov népszerű gazdaság-földrajzi művének, amely a föld kincsei címen most jelent meg magyar nyelven. A téma izgalmasan érdekes: elég, ha egy-két ilyen fogalmat említünk: buza, szén, petróleum, arany, vas és így tovább. A gazdaságtörténetnek nem egy fejezete valóságos hősköltemény, a világpolitikának vérről és könnyel áztatott lapja. Szemjonovnak ebben a kötetben, amely külföldön már óriási sikert aratott, — az alapos tudományosság mellett — sikerült megérzékelteni a mindennapi élet szükségleteinek kapcsolatait a földrajz, a világ gazdaság és a világpolitika drámai mozzanataival. A kötet az Athenaeum földrajzi sorozatának nagy album alakú új könyve, rengeteg rajzzal, térképpel, Braum Róbert kitérő fordításában. Kártnálva 132 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál Cluj.

Négyszáztízezer zsidó él ma Palesztinában

Az Anglo Palestine Bank igazgatója a királyi bizottság előtt. A palesztinai kormány energikus intézkedéseket tett a hauráni arabok illegális bevándorlása ellen. Fauzi bey iraki agitációja

Az arab-zsidó politikai paritás kérdése

Jeruzsálem, december 21. A királyi bizottság legutóbbi nyilvános ülésén. S. Hoofien, az Anglo Palestine Bank igazgatója tett vallomást a palesztinai gazdasági élet problémáiról. Mindenekelőtt megállapította, hogy az arab és zsidó gazdaság elválaszthatatlanul összefonódott és hogy az arab mezőgazdaság a városi zsidó gazdaságtól függ és mindkét gazdaság érdekei jelentős mértékben párhuzamosak.

Hoofien kijelentette, hogy a zsidó összlakosságnak 14 százaléka gyökereződik a mezőgazdaságban. A zsidók arra törekednek, hogy növeljék ezt a százalékarányt, nem gazdasági, hanem nemzeti idealisztikus okokból.

Az ország gazdasági befogadó képessége

Ezután Palesztina kedvezőtlen kereskedelmi mérlegéről beszélt az Anglo Palestine Bank igazgatója. Kifejtette, hogy a kedvezőtlen kereskedelmi mérleget kiegyensúlyozza azoknak a számoknak a mérlege, amely láthatatlan tényezőknél, elsősorban a tőke-beömlésének az eredménye, ami egészséges jelenségnek mondható. A tanu emlékiratot terjeszt a királyi bizottság elé, amely adatszerűen vizsgálja az ipar növekedését és a zsidó gazdaság általános fejlődését.

Hoofien vallomását ezután a királyi bizottság tagjai által feltett kérdésekre adott válaszokkal egészítette ki. A választásban Joseph Shapiro, a Palestine Electric Corporation megbízottja és Dávid Horowitz, a Jewish Agency gazdasági intézetének reprezentánsa támogatta Hoofient. Coopeland professor bizottsági tag a következőképpen szövegezte Hoofien közléseit: „Az ország gazdasági befogadó képessége bővíthető és az ipari fejlődéssel arányosan növekedik.”

A kormány hibás gazdasági politikája

Hoofien a kormány támogatását kérte az ipar számára és nyomatékosan hangsúlyozta, hogy az arab parasztság termékeinek elhelyezésénél a városi zsidó gazdaságra vannak ráutalva. Védővámokat kért a kormánytól, hivatkozással arra, hogy bizonyos behozatali áruk számára a palesztinai vámok még mindig alacsonyabbak, mint más országok vámtarifái ugyan ezen árukra. Ha a kormány segítséget nyújt a zsidó iparnak, ebből nem származik kár az arab gazdaságra nézve. Az Anglo Palestine igazgatója hibásnak minősítette a kormány gazdasági politikáját és a kormány túlzott óvatosságának és aggodalmaskodó magatartásának jellemzésül megemlítette, hogy másfél éve elintézetlenül hever több száz igénylő kérés telefonkészülékekre.

A királyi bizottság december 17-én zárt ülést tartott, melynek keretében dr. Weizmann Chaim tett vallomást az arab zavargások okairól.

Kitoloncolják a haurániaikat

A „Haarec” című héber napilap közli a hírt, hogy a kormány utasította összes hatóságait, hogy hauráni arabokat ne alkalmazzanak közmunkáknál és gondoskodjanak a haurániaiknak az országból való kitoloncolásáról. A Zsidó Távirati Iroda is tudni véli, hogy a palesztinai rendőrség utasítást kapott arra, hogy az országúton vándorló haurániaikat feltartóztassák és ellenük illegális bevándorlásért eljárást indítsanak, amennyiben nem hajlandók önkéntesen elhagyni az országot. Ez az intézkedés egyrészt arra vezethető vissza, hogy a királyi bizottság ülésein behatóan foglalkoztak a hauráni illegális bevándorlás kérdésével, másfelől a palesztinai arab munkások panaszainak

tudható be, akik bérletöréssel vádolják a haurániaikat.

A Jisuv növekedése 1936-ban

Tel-Aviv, december 21. A Histadrut Haovdim, a palesztinai zsidó munkásszervezet Tel-Avivban népgyűlést rendezett, melynek előadói érdekes számokat közöltek a hallgatósággal. Így többek között közölték, hogy 1936 végén 410 ezerre nőtt Palesztina zsidó lakóinak száma és 100 ezerre a Histadrut Haovdim tagjainak létszáma. 1936-ban több, mint hatmillió fontot investáltak a zsidók a palesztinai gazdaságba, ebből 3 és félmillió fontot a mezőgazdaságba. 1936-ban tízezer új zsidó munkás illeszkedett be a zsidó gazdaságba. Az általános gazdasági helyzet, valamint a munkapiac helyzete lényegesen javult ebben az évben.

A palesztinai kormány a jaffai zsidó menekültekért

London, december 21. Ormsby Gore gyarmatügyi miniszter az alsóházban bejelentette, hogy a palesztinai kormány öt-ezer fonttal járul hozzá a jaffai és telavivi zsidó menekültek gondozásának költségeihez. A gyarmatügyi miniszter ugyanekkor ama reményének adott kifejezést, hogy a királyi bizottság jelentésének előterjesztése után lehetővé válik egy a zsidóknak, mint az araboknak, hogy békés megértésben éljenek Jaffában.

A gyarmatügyi miniszter fenti bejelentése Wedgwood ezredes interpellációjára hangzott el, aki rámutatott arra, hogy a kormány 15 ezer fontot szavazott meg arra, hogy falut létesítsenek azoknak az araboknak a leteleítésére, akiknek házaikat lerombolták Jaffában, ugyanekkor a kormány figyelmen kívül hagyta azokat a zsidókat, akik életük veszélyeztetése miatt voltak kénytelenek elmenekülni Jaffából.

London, december 21. A Daily Telegraph bagdadi tudósítója hosszabb cikket közöl lapjában Fauzi bey *Kaukdji*, a palesztinai és szíriai terroristák vezérének iraki tevékenységéről. A lap tudósítója elmondja, hogy amióta Fauzi bey Irakba jött Palesztinából, minden idejét arra használja fel, hogy gyűjtő beszédek tartson az iraki araboknak és fegyveres osztagokat létesítsen az angolok ellen. Ez az agitáció jelentősen befolyásolja az iraki politikai helyzetet. Fauzi bey tüntetéseit számos iraki notabilitás támogatja. Az arab bandavezér nyilvános gyűléseken

Mihail Negura szövetségi miniszter Clujon

A clujmegyei szövetségeket látogatta meg a miniszter

Cluj, december 21. Hétfőn reggel a bucaresti gyorsral Clujra érkezett Mihail Negura szövetségi miniszter, akit az állományon Bucoveanu képviselő a Munkakamara volt elnöke és Simu alprefektus vartak. A miniszter a clujmegyei szövetségi intézményeket jött megtekinteni. Dél előtt meglátogatta az apahidai Népbankot és fogyasztási szövetséget, valamint az ezek által létesített kórházat. Délután folyamán Gilaura utazott ki, ahol a „Motul” fűrészes- és fatermelő szövetséget

A lelki egyéniség önállósága...

Sok milliárd idegsejt összejátéka, évmilliók mult, faji fejlődés és ehhez mérten elenyészen rövid egyéni élet, egyéni fejlődés szabja meg a lelki egyéniség és a lelkes én minden megnyilvánulását, amelyben értelem és érzelem együttesen alkotják az emberi elme világát.

Az egyéni rövid élet — amely átmeneti értelemben vett — csak úgy tehető boldoggá, vagy elviselhetővé, ha egészségünket megőzzük. A világhírű Gastro D., amely az amerikai gyógynövény kivonataival készül, amelyet három zseniális tudós fedezett fel, a legsúlyosabb gyomor- és bélbajok, valamint epe-, vese- és májzavarok esetében rövid kúra után a legkitűnőbb eredményeket mutatta fel, amit sok ezer hála- és köszönőlevél igazol.

„Gastro D.” kapható az ország összes gyógyszertárában és drogériáiban, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszertárában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

számol be palesztinai hőstetteiről és azt állítja, hogy több száz angol katonát kény szerített futásra. Az irakiak elhízik, hogy Fauzi bey a nyáron vereséget mért az angol hadseregére, ő maga pedig ilyen kijelentéseket tesz: „Amit tettem, az csak az első kezdet, hogy megmutassam azt, mire képesek az arabok. Én most hadsereget követelek, hogy az angolokat kikeressük az arab országokból.”

Az arab-zsidó paritás kérdése

Jeruzsálem, december 21. A Zsidó Távirati Iroda hivatalos helyről nyert információk alapján közli, hogy a cionista Actions Comité politikai bizottsága, az ugynevezett kis A. C. legutóbbi ülésén nem hozott olyan értelmű határozatot, mely szerint a Jewish Agency reprezentánsai a királyi bizottság elé viszik az arab-zsidó politikai paritás kérdését és csak arra adott felhatalmazást Weizmann Chaimnak, hogy ha ilyen kérdést intéznek hozzá, jelentse ki, hogy a zsidók hajlandók volnának a paritás elvét elfogadni, amennyiben ezt az arabok kívánják. A „Palcor” ugyanekkor ellentétben az eddigi hirasokkal kijelenti, hogy a paritás kérdésében nem is hozhatott határozatot a kis A. C., miután ilyen indítványt nem is terjesztettek elő. A kis A. C. által elfogadott politikai formula nem egyéb, mint az, amelyet már Nachum Szokolov terjesztett elő a 17. cionista kongresszuson, kijelentvén, hogy a zsidók nem akarnak uralkodni Palesztinában, de azt sem akarják, hogy fölöttük uralkodjanak.

A „Palestine Review” legutóbbi számában ugyancsak a politikai paritás kérdésével foglalkozik. Elfelejtji, hogy a paritás alapján létrehozandó arab-zsidó meg egyezés Weizmann politikájának irányvonala. A lap kifejti, hogy politikai paritás célja a két nép megegyezése a politikai egyenlőség alapján, mely kizárja, hogy az egyik nép uralkodjon a másik fölött és biztosítja, hogy a zsidó nemzeti otthon akadálytalan növekedését, mint az arabok szabad fejlődését Palesztinában.

Cluj, decem nemzeti parasztnak lá. Mint ismerete silvaniai sze ülést tartott. Maniu hivata közzé, hogy teljes mérték tikáját és enr bucaresti pár közleménye a a határozat megállapítások óta halla. Maniu ismert híz belpolitik kelte, mert a rólvasolná a sét, hogy a nemzeti par kormányutódl

A Romania hozta a nemz Erre mutat az ios lapjában, lent meg, mel hiradását és l ardeali pártsz Maniu taktiké

A közlemény „A nemzeti vezete Maniu veteli” cím ala Noua című le riportot közöl.

Ardeali párt Popovici Mihá vezetéke ragasa halache párt magát a párt fogadott határen a lapokban ben foglaltatna

Egyébket a Zacharias szen tifikációs kísé

Ez a nyilat a Romania N nemcsak Boila nem a Maniu vatai csoport rtható feltün tok siettek is a párt és a R ujab konflikt lapja, részletes sel és kárörv nemzeti paras kódtatásoknak közleményére lepőbb szerkes

„A nemzeti — hangzik a december 18-á rendelte a párt hogy a párt dezuvaló kö hogy a párt szervezetének

Leguja tipust

Rá készü

CS legolc

„ELE

cégt Regit Kedve

él ma

A lelki egyéniség önállósága...

Sok milliárd idegsejt összejátéka, évmilliók mult, faji fejlődés és ehhez mérten elenyészően rövid egyéni élet, egyéni fejlődés szabja meg a lelki egyéniség és a lelkes én minden megnyilvánulását, amelyben értelem és érzelem együttesen alkotják az emberi elme világát.

Az egyéni rövid élet — amely átmeneti értelemben vett — csak egy tehető boldoggá, vagy elviselhetővé, ha egészségünket megőriztük. A világhírű Gastro D., amely az amerikai gyógynövény kivonatával készül, amelyet három zseniális tudós fedezett fel, a legsúlyosabb gyomor- és bébajok, valamint epe-, vese- és májzavarok eseteiben rövid kúra után a legkitűnőbb eredményeket mutatta fel, amit sok ezer hála- és köszönőlevél igazol.

„Gastro D.” kapható az ország összes gyógyszeráraitól és drogeriáiban, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

számol be palesztinai hőstetteiről és azt állítja, hogy több száz angol katonát kényeszerített futásra. Az irakiak elhiszik, hogy Fauzi bey a nyáron vereséget mért az angol hadseregre, ő maga pedig ilyen kijelentéseket tesz: „Amit tettem, az csak az első kezdet, hogy megmutassam azt, mire képesek az arabok. Én most hadsereget követelek, hogy az angolokat kikeressük az arab országokból.”

Az arab-zsidó paritás kérdése

Jeruzsálem, december 21. A Zsidó Távirati Iroda hivatalos helyről nyert információk alapján közli, hogy a cionista Actions Comité politikai bizottsága, az ugynevezett kis A. C. legutóbbi ülésén nem hozott olyan értelmű határozatot, mely szerint a Jewish Agency reprezentánsai a királyi bizottság elé viszik az arab-zsidó politikai paritás kérdését és csak arra adott felhatalmazást Weizmann Chaimnak, hogy ha ilyen kérdést intéznek hozzá, jelentse ki, hogy a zsidók hajlandók volnának a paritás elvét elfogadni, amennyiben ezt az arabok kívánják. A „Palestine Review” ugyanekkor ellentétben az eddigi híradásokkal kijelenti, hogy a paritás kérdésében nem is hozhatott határozatot a kis A. C., miután ilyen indítványt nem is terjesztettek elő. A kis A. C. által elfogadott politikai formula nem egyéb, mint az, amelyet már Nachum Szokolov terjesztett elő a 17. cionista kongresszuson, kijelentvén, hogy a zsidók nem akarnak uralkodni Palesztinában, de azt sem akarják, hogy fölöttük uralkodjanak.

A „Palestine Review” legutóbbi számában ugyancsak a politikai paritás kérdésével foglalkozik. Elfelejt, hogy a paritás alapján létrehozandó arab-zsidó meg egyezés Weizmann politikájának irányvonala. A lap kifejti, hogy politikai paritás célja a két nép meg egyezése a politikai egyenlőség alapján, mely kizárja, hogy az egyik nép uralkodjon a másik fölött és biztosítja, hogy a zsidó nemzeti otthon akadálytalan növekedését, mint az arabok szabad fejlődését Palesztinában.

izottság előtt. tlett a hauráni aki agitációja

kérdése

etőrésrel vádolják a

növekedése 1936-ban

21. A Histadrut zsidó munkásszer- gyűlést rendezett, kes számokat közöl. Igy többek között égén 410 ezerre nőtt nek száma és 100 ovdim tagjainak lét- mint hatmillió fon- zsidók a palesztinai s félmillió fontot a -ban tizezer új zsi- t be a zsidó gazda- zdasági helyzet, va- helyzete lényegesen

ni kormány a jaffai kültekért

1. Ormsby Gore az alsóházban beszélt a jaffai és telavivai költés- miniszter ugyan- adott kifejezést, g jelentésének elő- vé válik egy a zsi- knak, hogy békés affában.

szter fenti bejelen- s interpellációjára atott arra, hogy a szavazott meg ar- nek azoknak az ére, akiknek házait egyanekkor a kor- hagyta azokat a veszeljzetése mi- elmenekülni Jaffá-

A Daily Tele- a hosszabb cikket ey Kaukdji, a pa- risták vezérének A lap tudósítója el- Fauzi bey Irakba den idejét arra gyújtó beszédek- knak és fegyveres angolok ellen. Ez befolyásolja az ira- Fauzi bey tünteté- lilitás támogatja. ltvános gyűléseken

Negura szövetségi miniszter Clujon

ei szövetségeket látogatta meg a miniszter

ttfőn reggel a bu- érkezett Mihail iszter, akit az ál- iselő a Munkaka- u alprefektus vár- megyei szöveteke- megtekinteni. Dél- apahidai Népban- kezetet, valamint kórházat. Délután t ki, ahol a „Mo- 16” szövetségeket

nyitotta meg. Ugyancsak ellátogatott a gilauai fogyasztási szövetkezetbe, amely a miniszter látogatása alkalmából hat va- gon búzát és kukoricát osztott ki a sze- gények között, míg a szövetkezet mun- kásainak fejéknél két kgr. cukrot, 5 kg. lisztet és 1 kgr. rizset ajándékozott. A mi- niszter miután a hivatalos szemle befeje- ződött visszatért Clujra, ahol vacsorát adtak a tiszteletére, majd az esti vonattal visszautazott a fővárosba.

bb munkák, gyönyörű estélyi ruhák olcsón készülnek. ite Divatszalon"-jában andului 5. szám. Az udvarban.

Ujabb konfliktus tört ki a nemzeti parasztpárt vezetősége és a Maniu-csoport között?

A nemzeti parasztpárt vezetősége közleményben dezavualta a Romania Noua-nak a transilvaniai tartományi szervezeti üléséről írt cikkét

Cluj, december 21. (Az Uj Kelet tud.) A nemzeti parasztpárt belső életét újabb, komolyan látszó konfliktus zavarta meg. Mint ismeretes, a nemzeti parasztpárt transilvaniai szervezete december 15-én Clujon ülést tartott. A gyűlésről a Romania Noua, Maniu hivatalosa, másnap azt a hírt tette közzé, hogy a transilvaniai pártvezetőség teljes mértékben magáévá tette Maniu taktikáját és ennek az érvényesítését követeli a bucaresti pártközponttól. A Romania Noua közleménye nagy feltűnést keltett, mert ez a határozat ellentmondás volt azokkal a megállapításokkal szemben, amelyeket hónapok óta hallani a párt részéről. Ezek szerint Maniu ismert alkotmányos mozgalmát a ne- héz belpolitikai helyzet miatt azért mérsé- kelte, mert a mozgalom kedvezőtlenül be- folyásolná a pártelnökségnek azt a törekvé- sét, hogy a liberálisok távozása után a nemzeti parasztpárt számára biztosítsa a kormányutódlást.

A Romania Noua cikke kényes helyzetbe hozta a nemzeti parasztpárt vezetőségét. Erre mutat az, hogy a pártvezetőség hivata- los lapjában, a Dreptateaban közlemény je- lent meg, mely dezavualja a Romania Noua híradását és határozottan leszögezi, hogy az ardeali pártszervezet ülésén nem volt szó Maniu taktikájának elfogadásáról.

A pártvezetőség közleménye

A közlemény a következőképpen hangzik: „A nemzeti parasztpárt tartományi szer- vezete Maniu taktikájának elfogadását kö- veteli” cím alatt Boila Zacharias ur Romania Noua című lapja teljesen hamis beállítású riportot közöl.

Ardeali pártunk gyűlése elhatározta, hogy Popovici Mihály az összes megyei pártser- vezetek ragaszkodásáról biztosítja John Mi- halache pártelnököt és arról, hogy aláveti magát a pártfegyelmek. A gyűlésen el- fogadott határozatok a december 16-án, ked- den a lapokban közölt hivatalos közlemény- ben foglaltaknak.

Egyébként a Romania Noua, mely Boila Zacharias személyi lapja, nem az első misz- tifikációs kísérletét követi el.”

Örül a jobboldal

Ez a nyilatkozat, mely nyíltan dezavualja a Romania Nouat, mely köztudomászerűen nemcsak Boila Zacharias személyi lapja, ha- nem a Maniu köré tömörült ugynevezett so- vatai csoport hivatalosa, a politikai életben érthető feltűnést keltett. A jobboldali pár- tok siettek is kihasználni a maguk számára a párt és a Romania Noua között felmerült újabb konfliktust. A Tara Noastra, Goga lapja, részletes cikkben foglalkozik a kérdés- sel és kárörvendve állapítja meg, hogy a nemzeti parasztpárt egysége újra megráz- kodtatásnak van kitéve. A párt hivatalos közleményére a Romania Noua még meg- lepőbb szerkesztőségi közleménnyel válaszolt.

A Romania Noua válasza

„A nemzeti parasztpárt állandó bizottsága — hangzik a Romania Noua közleménye — december 18-án, pénteken tartott ülésén el- rendelte a párt hivatalos lapjai számára, hogy leközzöljenek egy a Romania Nouat dezavualó közleményt, olyan értelemben, hogy a párt ardeali és banati tartományi szervezetének december 15-én Clujon tartott

üléséről teljesen hamis beállítású riportot közöltünk és hogy nem ez az első misztifi- kációs kísérletünk.

Eltelünk attól a jogunktól és lehetősé- gunktől, hogy a pártvezetőség eljárását a megérdemelt módon jellemezzük, de egyben csodálkozásunkat fejezve ki, hogy a jelen- legi nagyon súlyos helyzetben a pártvezetősé- gnek nincs jobb tennivalója, minthogy a Romania Noua Coposu nevű riporterevel vi- takozzon, meg kell állapítanunk, hogy a la- punkban között állítások tökéletesen meg- felelnek a valóságnak.

Az összes ardeali és banati pártserve- zetek különböző alkalmakkor, így 1933 szept- ember 12-én Sovatan, 1933 november 11-én Clujon, 1934 június 19-én Timisoaran, 1934 augusztus 31-én Sovatan, 1935 március 14-én Clujon és 1936 júniusában Vintulon és Alba-

A birodidsáni telepítés fejlesztését és gyorsabb tempóját követelik az orosz zsidók

Ujra felmerült a külföldi zsidók bevándorlásának kérdése

Newyork, december 21. A napokban az amerikai Joint Distribution Committee vezetősége a newyorki Astor Hotelben gyűlést tartott, amelyen az Agro Joint (az oroszországi zsidó ujjáépítés amerikai szer- vezete) vezetője: dr. Joseph Rosen kije- lentette, hogy az oroszországi zsidóknak már nincs szükségük a külföldi zsidók anyagi támogatására. Hasonlóképpen nincs szüksége a birodidsáni telepítésnek sem külföldi támogatásra. Ehelyett kül- földi segítséggel a szovjetunió terüle- tén le lehetne külföldi zsidókat telepíteni, minthogy a szovjetunióban még ma is fennállanak a letelepítés és bevándorlás lehetőségei. Ha még nem nyitották meg a szovjetunió kapuit a bevándorlás számá- ra, akkor ezt a nemzetközi helyzet fe- szültségének kell tulajdonítani. Mihelyt ez a feszültség megszűnik, sor kerülhet egy nagyméretű oroszországi bevándorlás- ra.

Ezzel a híradással egyidejűleg közlik

Tulian, stb. megnyilatkozott magatartásuk- hoz hiven

1. teljes mértékben elfogadták Maniu ugynevezett politikáját;
2. harcoltak a taktika megváltoztatásáért a párt összes ülésein és kongresszusain is és 3. erőteljes akció megindítását sürgették.

Megfelel a valóságnak, hogy december 15-én Clujon nem hoztak tulajdonképpen határozatot, mely a pártot kötelezte volna, mert erre vonatkozólag hiányzott az alap- szabályszerű felhatalmazás, a dolgok lényege azonban ugyanaz maradt.

Az a tény, hogy Clujon nem határozták el a taktika megváltoztatását, hanem úgy döntöttek, hogy a tartományi elnök járjon közbe a pártvezetőségnél a helyzet felülviz- gálására a taktika megváltoztatásáért, úgy hisszük, nem hatalmazza fel a pártvezetősé- get, hogy az ebben a brutális formában de- zavualjon bennünket.

Az ardeali és banati szervezetek soha nem mondtak le álláspontjukról, hanem a fegy- lem szellemében és hogy ne veszélyeztessék a párt egységét, alávetették magukat a pártvezetőség határozatának, mint ahogy az természetes is egy demokratikus szervez- tetben, ahol a kisebbségi csoport a többség akaratának kell hogy alávetesse magát.

A pártvezetőség azonban — fejezi be jelen- tőségteljesen a szerkesztőségi közlemény — csalódní fog, ha azt hiszi, hogy a kérdést közlemények gyártásával el lehet intézni.”

Moszkvából, hogy a szovjetunió zsidó ujjáépítésének bizottsága a KOMZET egyik legutóbbi ülésén Boris Trockij kritizálta a birodidsáni munka tempóját. Szerinte az új zsidó köztársaság nem jöhet létre ab- bar az esetben, ha évente mindössze 7—8 ezer zsidót telepítenek Birodidsánba. Legkevesebb 30—40 ezer zsidót kell min- den évben elhelyezni ezen a területen, hol munkaalkalmat kell adni számukra a te- rület ujjáépítési terveinek lehetőségei kö- zött.

Trockij közölte továbbá, hogy 1937 ja- nuár elsejétől kezdve Szovjetországban belső vándorlásának ügyei nem az egyes nemzetiségek ilyen hatásköre alá fog tar- tozni, hanem központosítani fogják egy Moszkvában székelő népbiztosságban. Ez a hivatal fogja kezelni a zsidó autonóm ország ujjáépítési ügyét és ugyancsak in- nen fogják irányítani a Birodidsánba való bevándorlást.

„A zsidóellenes propagandát egy hatalmas állam irányítja az egész világon”

A zsidó vilákkongresszus emlékirata a Népszövetséghez

Genf, december 21. Az Uj Kelet rövi- den ismertette a genfi Zsidó Vilákkong- reszrusának a népszövetségi reform ügyé- ben kiküldött bizottsága elé terjesztett memorandumát. Az emlékirat mindenek- előtt rámutat a kisebbségi védelem meg- javításának szükségére. A zsidó lakosság helyzete a Népszövetség számos tagállá- mában, olyanokban is, amelyek a kisebb-

ségi védelemről szóló szerződéseket aláír- ták, nem felel meg a Népszövetség által megállapított feltételeknek. Emiatt meg kell változtatni azt a helyzetet, amelyet a zsidó-ellenes agitáció rendkívüli mérték- ben mérgecsített el.

A zsidó-ellenes propagandát egy hatal- mas állam irányítja az egész világon, egy olyan állam, amely a Népszövetség elveit

Legújabb típusu **rádió-** készülékeket, **csillárokat** legolcsóbban vásárolhat: az **„ELECTROVOX”** cégnél, Regina Maria 3. Kedvező fizetési feltételek!

Az Ön egészségének őre
a kellemesen illatosított **SENLASLO** (Szt. László) fertőtlenítő toalettiszappan és az antiszeptikus **DENTONAL fogpaszta** **UDIT, FEHERIT, FERTÖTLENIT.**

csodálata De mely kielégít, megaján A híres tőséget, figyelme deközön Önnel m Ha ajándé PEZSGO legrégibb a ter

RHEI

nem resp- gek jogai A Zsidó bizottsá- tetni a M más nem ségbe val vitatás tá

a zsidó sülyeszt

Egy félmi lomnak a idején pol- veztek, m olyan el- egyetlen l országban azokkal a vetség kis fektetett.

A Zsidó e kérdése elől a tén előkészítés- ban a bé megerősít- miatt a Z- tó-bizottsá- renciák C- nek, indit- son koru- egyik legl-

A nemz- zavarja a- amelyet n- mok nem- ellen foly- líonyi zsi- kell, hogy- tációt, an- békét és- hordozó n- gi feladat- ezekből f- ellentétbe-

— Csak- gyomor és- egy pohár- serivizzel- sok ajánlj-

Meghosszabbították az olaszellenes megtorlások ideje alatt kiadott behozatali engedélyek érvényét

Bucuresti, december 21. A külkereskedelmi rendszabályozó hivatal az érdekeltek tudomására hozza, hogy három hónappal meghosszabbították azon behozatali engedélyek érvényét, amelyeket az olaszellenes szankciók ideje alatt adtak ki.

A Wateol, Hartmann-testvérek Oradea és Martin Strassburger cégektől megvonták a számukra kiadott behozatali engedélyeket, mert azokat az illető cégek áru-ba bocsátották.

Hat hónapra ítélte a hadbíróóság az alba-iuliai „gangsztert“

Azt állította, hogy tréfából küldött zsaroló levelet Fuchs Nándor alba-iuliai nagykereskedőnek

Cluj, december 21. A cluji hadbíróóság tegnap ítélkezett Pálffy László közkatona felett, aki névtelen levéllel meg akarta zsarolni Fuchs Nándor közismert alba-iuliai nagykereskedőt. Fuchs Nándor egy napon levelet kapott, melyben ismeretlen egyén felszólította, hogy egy bizonyos helyen tegyen le 50 ezer lejt, különben megöli. A kereskedő egyideig nem tett jelentést az esetről, de rövid idő múlva egy másik hasonló hangu levelet kapott, amelyben az ismeretlen levélíró most már szigorubb hangon figyelmezteti arra, hogyha nem küldi el a pénzt, baj lesz belőle. Fuchs Nándor ekkor jelentést tett a rendőrségen. A nyomozás során kiderült, hogy egy Pálffy László nevű katona a levélíró, akit rövidesen letartóztattak. A tegnapi

hadbíróági tárgyaláson Pálffy nem tagadta a gangszterkedést, sőt az ügyész kérdésére még azt is beismerte, hogy amikor a megjelölt időpontban a pénzt nem, revolver is volt nála.

Ezzel szemben kijelentette, hogy az egész csak tréfa volt, nem komolyan fenyegette meg a kereskedőt. Az elnök azonban megjegyezte: „de ha megkaptad volna pénzt, az nem lett volna tréfa?“ Pálffy csak a vállát vonogatta és mindenképpen azt erősítette, hogy tréfa volt az egész. A perbeszéd elhangzása után a hadbíróóság viszont komolyan vette a „tréfát“ és hathónapi börtönrre ítélte Pálffy Lászlót.

Mária királyné közbelépett, hogy Edward herceg ne töltsse a karácsonyt a Rotschildok kastélyában...?

Habsburg Antal és Ileana főhercegnő meghívták kastélyukba a volt angol királyt

Bécs, december 21. Mint ismeretes, Eduard herceg a trónról való lemondása óta az ausztriai enzensfeldi kastélyban, a Rotschild család vendége. Az antiszemita sajtó egy része hatalmas felháborodással fogadta a hercegnek eme „liberális“ gesztusát és abból erőnek-eréjével politikai tőkét igyekszik kovácsolni. A náciapok ebben az udvariassági, baráti tényben a zsidó maffia kezét látják, míg a bécsi antiszemita sajtó egyszerűen csak, mint „Enzensfeld kastélyának vendégéről“ emlékszik meg a volt angol király ausztriai tartózkodásáról és a vendéglátó Rotschild nevével egyszerűen elhallgatja.

Bécsi antiszemita körökre különösen kellemetlen benyomást tett az a hír, hogy Eduard herceg a karácsonyi ünnepeket is az enzensfeldi kastélyban kívánja eltölteni. Bécsi mágnáskörökből származó információk szerint

Mária román királyné katolikus osztrák arisztokratákkal egyértelműen intervenciót az irányban, hogy Eduard herceg a karácsonyi ünnepeket Habsburg Antal főherceg és felesége Ileana hercegnő kastélyában töltsse el.

A herceg a karácsonyi napokra a terv szerint átköltözik a főhercegi kastélyba és ezzel „el lehetne kerülni azt a kínos helyzetet, hogy egy keresztény uralkodó család tagja zsidó vendéglátójának házában töltsse el a karácsonyi ünnepeket.“

Bécs, december 21. Mária királyné ma reggel Bécsbe érkezett. Az állomáson Ileana főhercegnő és Habsburg Antal főherceg fogadták, majd mindhármán a Sonnenberg kastélyba mentek, amely Ileana hercegnő tulajdona. A kastélyban — jelenti a Capitala című bucaresti lap — karácsonykor recepció lesz, amelyen többek között részt vesz Eduard volt angol király is.

Londoni jelentés szerint egyébként Eduard herceg a koronázás után visszatér Angliába.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, december 22.

Bucuresti. 6.50: Torna, zene, szakelőadás, orvosi tanácsadó, hírek. 13.15: Cristea zenekar. 18.15: Szórakoztató lemezek, irodalmi előadás. 20.10: Soutzo Rodina zongorázik. 20.45: A bucaresti városi énekkar karácsonyi dalokat énekel. 21.30: Szimfónikus hangverseny. 23.20: Szórakoztató lemezek.

Budapest I. 7.45: Torna, lemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 14.30: Ének zongorakísérettel. 15.40: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18: Karácsonyi sütés-főzés. 18.30: Szalonötös, munkásféltóra. 20.45: Rádió színpad. 22.40: Hírek. 23: Zongoraverseny, német nyelvű előadás. 24: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19: Mezőgazdasági félóra. — Vonósnégyes. 20.15: Előadás, szalonzene. — 21.20: Hírek, jazz zene.

Marinescu tábornok bucaresti rendőrprefektus lett az új belügyi államtitkár

Kinevezése után a belügyminisztériumban azonnal értekezletet tartottak a rendfenntartó intézkedésekről

Bucuresti, december 21. (Az Uj Kelet tud.) Sergiu Dumitriu belügyi államtitkár néhány heti tartózkodásra külföldre utazott. Távollétében helyettesítésével Gabriel Marinescu tábornokot, a főváros rendőrprefektusát bízták meg, aki ma délelőtt át is vette új hivatalát. Marinescu tábornok installálása olyan körülmények között történt, amelyek arra engednek következtetni, hogy

nem egyszerű helyettesítésről van szó csupán, hanem arról, hogy a tábornok Sergiu Dumitriu visszatérése után is az államtitkárság élén marad.

Ezt egyes fővárosi lapok már csak azért is valószínűnek tartják, miután Sergiu Dumitriut alaposan lefoglalják a román

turisztikai hivatal vezetésével járó teendők.

Abból az alkalomból, hogy Marinescu tábornok elfoglalta hivatalát, ma délelőtt a belügyminisztériumban megbeszélés volt, amelyen részt vettek Luca belügyminiszter, Benteiu alminiszter, Marinescu tábornok és Parisianu állambiztonsági vezérfelügyelő. A megbeszélés tárgyát, hírszerint, különböző a rendfenntartással kapcsolatos kérdések képezték.

Marinescu tábornok előléptetését politikai körökben élénken kommentálják, miután az új államtitkár politikailag sokat vitatott személyiség. Emlékeztet, hogy ő volt az, akinek a fővárosi rendőrséghez intézett újjei napiparancsa 1933 januárjában a Maniu-kormány bukását vonta maga után.

Két hónapra ítélte el a hadbíróóság a kalandos életű katona-szőkevényt

A kerékpáros és revolveres üldözés epilógusa a hadbíróóság előtt

Cluj, december 21. (Az Uj Kelet tud.) A hatodik hadtest hadbíróága tegnap tárgyalta Orban Emil közkatona perét, akinek ügyével néhány hónappal ezelőtt foglalkozott a sajtó. Orban Emil házassodni készült és anélkül, hogy szabadságot kért volna, a fővárosba utazott, hogy audienciát kérjen a hadügyminisztertől, akitől hozzájárulást akart kieszközölni házasságához. Az audienciát természetesen nem kapta meg, ezzel szemben körözték az ezredétől, mint katonaszőkevényt. Orban sejtette, hogy következménye lesz az „audiencia kérésnek“. Hazautazott Clujra, ahol heteken át rejtőzködött. A katonai ügyészség azonban színtel nélkül nyomoztatott az eltűnt katona után és egy rendőrnek sikerült is rejtékhelyére bukkannia. Orban a rendőr elől az uccára

menekült, ahol futásnak eredt, majd vilámgyorsan egy járda szélén vesztéské kerékpárra kapott.

A rendőr erre egy járókelőtől elragadta a kerékpárját és amilyen gyorsan csak tudott, a menekülő után száguldott. Az ucca népének szemeláttára pergett le a jelenet. A rendőr már-már utólérte Orbant, amikor az revolvert rántott és a rendőrrre lött. A rendőr szintén előkapta revolverét és néhány lövést adott le a menekülőre. Egyetlen lövés sem talált, ezzel szemben sikerült lefűlelni Orbant, aki ellen a katonai ügyészség dezertálásért és hatóság elleni erőszakért indított eljárást. A tegnapi tárgyaláson a hadbíróóság két hónapi fogházra ítélte a kalandos közkatona.

Rosszabbra fordult a pápa állapota

Párizs, december 21. (Rador.) Az Echo de Paris római jelentés szerint a pápa állapota ismét rosszabbra fordult. Azonnal elhívták orvosait, de közleményt nem adtak ki állapotáról. Lehetséges, hogy a tradicionális karácsonyi és újjei ünnepeket nem tartják meg. Pius pápa állítólag minap ezeket mondotta egyik bizalmasának: „Rövidesen elérkezik halálom ideje. Karosszékekben, íróasztalomnál akarok meghalni.“

Vatikánváros, december 21. (Rador.) Karácsony előtt a pápa békeszózatot fog intézni a világhoz. A beszédet rádióan át is közvetítik.

Ismeretlen férfi holttestére bukkant egy cluji kirándulótársaság vasárnap délután

Cluj, december 21. Vasárnap délután hat óraker a feleaci ut mentén egy kirándulótársaság ismeretlen férfi holttestére akadt. Jelentették a rendőrségen, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre. Átkutatták a holttest ruháit, de husz lejen kívül semmi mást nem találtak a zsebében. A férfi 30—35 éves, jószabott fekete kabátot, kalapot és sálát viselt. Mellette acidum-fenicumot tartalmazó üveget és egy törött poharat találtak. Nadrászija ugyancsak mellette hevert a földön. Valószínűleg öngyilkosságot kísérelt meg, de leszakadt a fa ágáról. Az ismeretlen férfi hulláját beszállították a bonctani intézetbe.

A nyomozás folyik személyazonosságának megállapítására. A rendőrség egyelőre még azt sem tudta tisztázni, hogy gyilkosság, vagy öngyilkosság történt-e.

Egy német orvos lelőtte kollégáját, majd leányát és két fiát gyilkolta meg

BERLIN, december 21. (Rador.) Egy Grass nevű orvos a Köln melletti Wiesdorf faluban idegrohamot kapott és lelőtte egyik kollégáját, majd saját leányát és két fiát lötte agyon. A borzalmas tett végrehajtása után az örült orvos önmagát lötte agyon.

Trockista összeesküvéssel vádolják az orosz titkos rendőrség legfőbb tisztviselőit is

London, december 21. (Rador.) A Daily Express szerint Izrael Spiewskyt, a GPU nyugatoroszországi tartományi főnökét, több magasrangú titkosrendőrrel együtt letartóztatták Minszkben. A Trockij-féle mozgalommal való együttműködéssel vádolják őket.

Fényes keretek között fog lefolyni a Ferdinand-rend lovagjainak gyűlése. Bucarestből jelentik: Jaunár 24-én a Ferdinand-rend lovagjai tradicionális gyűlést tartják. A Tempo szerint a gyűlés rendkívül fényes keretek között fog lefolyni. Szó van róla, hogy résztvesznek azon a rend külföldi ki-tüntetettjei is.

Minden vevő ajándékot kap

! ? Sensatio ! ?

Rozsdás, ócska, vasevőszkőzét be-cseréljük

Ujezusi

(alpaca) evőszkőzre.

Moskovits & Co. Cluj,

főpostával szemben. Üveg, porcellán és konyhafelszerelési cikkekben dus választék és legolcsóbb árak

Timisoara le ünnepele katedrális meg I. G. kormány elnöke és rális párt tek részt a Délelött és polgári rakták a S Az ünnepe püspök tar kormány n náti görög neanu besz méltatta a tőségét és sokról, aki Mures és Coman főp Az egyh vonult a n

Slav

BU Victor S ujságíró lye van hogy azt

Sighet, kiütéses t ghet váro széleskörű egészségüg Csütörtö mann Ern szombaton vosok sul ütéses tiff get nyoml

Bor

Eddie

Mexikó, Vincent é sik öt vá törés sem szerint a teké több

Martine társasági utazott és

Pres szer. éren szám

Ünnepélyes keretek között rakták le Timisoaran a görögkeleti katedrális alapkövét és leplezték le Duca szobrát

Constantin Bratianu vette át a liberális párt timistorontali tagozatának vezetését

Timisoara, december 21. Vasárnap rakták le ünnepélyes keretek között a görögkeleti katedrális alapkövét és ugyanekkor történt meg I. G. Duca szobrának leplezése is. A kormány képviseletében Lepadatu, a szenátus elnöke és Tiberiu Mosoiu államtitkár, a liberális párt részéről Constantin Bratianu vettek részt az ünnepségeken.

Délelőtt tíz órakor Te Deum volt a katonai és polgári hatóságok részvételével, majd lerakták a Szent György katedrális alapkövét. Az ünnepélyes aktsúnál Andrei Crisanul püspök tartott magasröptű beszédet, majd a kormány nevében Mosoiu államtitkár, a bányai görögkeletiek nevében pedig dr. Corneanu beszélt. Ezután Nistor megyefőnök méltatta a székesegyház felépítésének jelentőségét és megemlékezett azokról a harcosokról, akik a román egyházért küzdöttek a Mures és Duna között. A beszédek sorát Coman főpolgármester zárta be.

Az egyházi ünnepség után a Horatiu-térre vonult a menet, ahol I. G. Duca szobra áll.

Dr. Crisanul püspök és Mosoiu államtitkár méltatták az elhunyt miniszterelnök érdemeit. Tőlünk függ — mondta a püspök, — hogy Duca áldozata az utolsó áldozat legyen, ami a nemzet győzelméhez szükséges. A földalatti ösztönök fölötti győzelem lesz ez, a szellem győzelme a sötétség fölött, a tekintély, a hagyomány és a nehezen kivívott dicsőség győzelme. A szenátus nevében Lepadatu beszélt, majd Constantia Bratianu a timis-torontali párttagozat elnöke szólalt fel. Az ünnepség után bankett volt, majd a vendégek visszautaztak a fővárosba.

Timisoara, december 21. Vasárnap délelőtt le a liberális párt timis-torontali tagozatának elnökválasztó értekezlete a kormány reprezentánsainak részvételével. A tagozat elnökévé egyhangulag Constantin Bratianut választották meg és ezzel megoldást nyert a megyei tagozat régóta vajudó vezetőségi válsága.

Slavescu szerint nem lesz törvény az új sajtó-javaslatból

BUCURESTI, 1936. december 21. Az Adeverul és a Lupta jelentése szerint Victor Slavescu volt pénzügyminiszter nagyjelentőségű kijelentést tett Galaton az újságírók előtt. A volt pénzügyminiszter közölte az újságírókkal, hogy kevés esélye van az új sajtótörvény-tervezetnek arra, hogy törvényt váljon, illetőleg, hogy azt a kamara két háza megszavazza.

Kiütéses tifuszeset Sigheten

Rendkívüli intézkedéseket tesznek a hatóságok

Sighet, december 21. Súlyos természetű kiütéses tifusz-megbetegedés történt Sighet városában, melynek következtében széleskörű óvintézkedéseket tettek a közegészségügyi hatóságok.

Csütörtökön Sighetre érkezett Kaufmann Ernő budapesti fatisztviselő, aki szombaton súlyosan megbetegedett. Az orvosok súlyos és rendkívül veszedelmes kiütéses tifuszt állapítottak meg és a beteget nyomban kórházba szállították. Ugyan

ekkor a hatóságok lepecsételték azt a házat, ahol Kaufmann étkezett. A házat rendőrök őrzik és senki sem léphet be és senki sem hagyhatja el az épületet. Tizenhét egyént, akik Kaufmannal érintkeztek, kórházba szállították, ahol megfigyelés alatt tartják őket. A kórházban is szigorú óvintézkedéseket fogantatosítottak, amennyiben a kórház összes lakóit megnyírták és elrendelték, hogy hat héten senki sem hagyhatja el az épületet.

Borzalmas földrengés romhalmazzá változtatta San Salvador dél-amerikai köztársaság öt városát

Eddig háromszáz halottat találtak, a sebesültek száma eléri már a négyszázat, rengetegen elűntek

Meziko, december 21. (Rador.) San Vincent és San Salvador köztársaság másik öt városát földrengés és tüzhányókitörés semmisítette meg. Az első jelentések szerint a halottak száma 220, a sebesülteké többszáz.

Martinez tábornok, San Salvador köztársasági elnöke azonnal a helyszínére utazott és személyesen irányítja a menté-

si munkálatokat. San Vicentet a tegnapi reggeli rengések már majdnem teljesen elpusztították és a délutáni lökések már csak befejezték a rombolást. A sansalvadori lapok borzalmas részleteket közölnek a szerencsétlenségről. Az első lökések reggel történtek, amikor a munkások nagy része munkájába indult. Ezzel magyarázható, hogy a katasztrófa nagyságához mérten olyan kicsi az áldozatok száma. A város teljesen romhalmazzá változott.

Csak romok maradtak ebből a szép kereskedelmi centrumból. Helyenként a romok kigyulladtak, ami még súlyosbítja a helyzetet. Az uccákon a borzalmak hatása alatt fejvesztetten szaladgálnak az emberek. A halottak száma újabb jelentés szerint eléri a háromszázat, a sebesülteké a négyszázat. Igen sokan elűntek és az uccákon borzalmas sikoltásokat hallatva futkároznak ezek hozzátartozói.

OLLA
GUMMI

Preservatív a legmegbízhatóbb gyógyszer. Többször kitüntetve aranyéremmel. Legújabbban az 1959701 számú amerikai Patentet nyerte.

A patkó SZERENCSET HOZ

A szent ünnepek alkalmából a BOURJOIS cég, egy patkóalakú dobozban elhelyezett, bájos üvegcsében bocsátja előkelő és hűséges vevőközönsége rendelkezésére az elragadó finomságu

„SOIR DE PARIS”
„MON-PARFUM”

parfümököt.

ÁRA: Lei 115.—

BOURJOIS
PARIS

San Vicentevel egyidejűleg Verapas, Guadelupe, Arastequette, Petitan, San Sebastian, San Lorenzo és Pecculna városokban is kárt tettek a rengések. A San Salvadorba érkezett első menekültek szerint az elpusztult San Vicente romjai között csupán egyetlen épület maradt épen: a városháza, amelynek tornyában a megállott óra 9.50-et, a szerencsétlenség időpontját mutatja. San Vicente lakóinak

száma 21.100 volt.

San Salvador középamerikai köztársaság, mely 1821-ben nyerte el függetlenségét. A Csendes-óceán partján fekszik és számos vulkán veszélyezteteti állandóan biztonságát. Területe mindössze harminc-négyezer négyzetkilométer, amelyen egymillió 547 ezer lakos él, többnyire indiánok, kevés fehér és keverék. Hivatalos nyelve a spanyol. Fővárosa San Salvador.

A háztulajdonosok győztek a városi tanács elleni járdá-perben

A semmitőszék elutasította a város felfolyamodását

Cluj, december 21. A város és a háztulajdonosok között folyó régi pereskedéssel kapcsolatban hozott tegnap nagyon jelentős döntést a semmitőszék. A pereskedés egy szabályrendelettel függ össze, amelyet a cluji városi tanács 1931 novemberében szavazott meg. Ez a szabályrendelet kimondja, hogy azok a háztulajdonosok, akiknek háza előtt a város új gyalogjárót készített, kötelesek a munkálatok költségeinek fejében bizonyos illetéket fizetni a városnak. A cluji revíziós bizottság a szabályrendeletet elfogadta s így az jogerőre emelkedett. Az időközben 14 millió lej költséggel eszközölt gyalogjáró aszfaltozások költségeinek felét a város a szabályrendelet értelmében kivetette a háztulajdonosokra, ugyanakkor megbizta közegeit az illeték behajtásával.

Körülbelül 150 háztulajdonosra vetették ki az illetékeket, akik a kivetést a törvényadta határidőn belül megfellebbezték. A fellebbezési bizottság elsőnek Galgóczy Sándor háztulajdonos ügyével foglalkozott, akire a szabályrendelet értelmében 29 ezer lej illetéket vetettek ki. Miután első fokon elutasították, Galgóczy felfolyamodással élt a cluji törvényszékhez.

A törvényszék kimondotta a szabályrendelet törvényellenességét és ezzel együtt helyt adott a háztulajdonos felfolyamodásának.

amennyiben megsemmisítette a fellebbezési bizottság döntését. Egyben kimondotta a törvényszék, hogy a kivetésnek a szabályrendelet törvényellenességénél fogva nincs alapja.

A város jogi képviselője fellebbezett a dön-

tés ellen, egyben kérte, hogy a tg-murese táblán tárgyalják le a per fellebbezési tárgyalását, elfogultsági kifogást emelve a cluji tábla, mint helyi fórum ellen.

Időközben számos háztulajdonos fellebbezte meg a kivetést. A város azonban, mielőtt ezek az újabb ügyek a törvényszék elé kerülhetek volna, kérte az igazságügyi minisztert, hogy a semmitőszék szervezési törvényének 22. paragrafusában értelmében a semmitőszék fűgyessége útján kérje a cluji törvényszék ítéletének, mint illetékellennek megsemmisítését. Az igazságügyminiszter utasítást is adott a fűgyességeknek, hogy kérje a semmitőszéktől a törvényszéki döntésnek, mint törvényellenesnek megsemmisítését. A fűgyész magáéva tette a cluji városháza álláspontját, bejelentette a semmitőszéknek a cluji törvényszék döntése törvényellenességét és egyben kérte annak megsemmisítését. A semmitőszék többször is elhalasztotta a döntés kihirdetését, végre tegnap hirdette ki, hogy elutasítja a fűgyész indítványát és törvényesnek mondja ki a cluji törvényszék döntését.

A cluji városházán nagy meglepetést okozott a semmitőszék döntése, amelyre egyáltalán nem voltak elkészülve. Most sorra kerülnek a többi háztulajdonosok fellebbezései is, amelyeket ha szintén a Galgóczyhoz hasonlóan bírál el a törvényszék, ez hétmillió lej kárt jelent a városnak.

— Székely Béla: Az antiszemitizmus és története 380 lap. Tabor-kiadás 106 lej. Lepageánál, Cluj. Postán utánvéttel. Kérje a Tabor-kiadványok teljes jegyzését.

Ajándék évkönyv-naptárt ad az Uj Kelet előfizetőinek

A polgári ujév alkalmával az Uj Kelet szerkesztősége és kiadóhivatala ajándéknaptárral kíván kedveskedni olvasóinak. Az Uj Kelet évkönyvnaptára rendkívül gazdag és változatos tartalommal fog megjelenni közel 200 oldalon. A tartalmi rész a szorosabban vett naptárányagon, valamint a naptári és egyéb tudnivalókon kívül a zsidó és a világirodalom gyöngyszemeit foglalja magába, amely hosszú időre rendkívül élvezetes olvasnivalóval látja el az Uj Kelet előfizetőit. A szövegrészen kívül művészi kiállítás mélynyomásos illusztrációs rész is gazdagítja a naptár tartalmát, amelyben az év aktuális eseményei vonulnak fel a legkitűnőbb fotóportok alakjában.

A rendkívül gazdag és változatos tartalmu évkönyvnaptárt az Uj Kelet minden olyan előfizetője megkapja, aki 1936 december 31-ével nincsen hátralékban az Uj Kelet előfizetési díjával. A naptárt díjmentesen adjuk előfizetőinknek, csupán ke-

zelési díj és portóköltség fejében számítunk fel 10 lejt.

Felkérjük mindazon előfizetőinket, akik igényt tartanak ezen évkönyvnaptárra, hogy legkésőbb december 25-ig jelentsék be kiadóhivatalunknál igényüket.

egyben mellékeljenek 10 lejt levélbélyegben a kezelési díj és portóköltség fedezésére.

Aki előfizetési díjával hátralékban van, kérjük, hogy egyidejűleg a hátralékos előfizetési díjat is juttassa el hozzánk, mert csak azon előfizetőinknek küldhetjük meg az ajándéknaptárt, akiknek előfizetési díja az év végéig rendezve van. Ugyancsak nem fogjuk figyelembe vehetni a december 25-e után beérkező igényléseket, mert a nagy előállítási költségekre való tekintettel csak annyi példányszámot nyomunk ki a naptárból, ahány jogos igénylés hozzánk addig az időpontig beérkezik.

KÖZGAZDASÁG

Döntött a monopol a szesz-nagykereskedők és szesz-elosztók harcában

A monopolraktárak közvetlenül is kiszolgálhatják a nagykereskedőket

Cluj, december 21. (Az Uj Kelet tud.) Beszámolt az Uj Kelet arról a mozgalomról, amelyet a szesz-nagykereskedők indítottak annak érdekében, hogy monopol-szesz-szükségletüket ne legyenek kénytelenek a koncesszionált elosztóterakatoknál beszerezni, mivel ez számukra jelentékeny anyagi veszteséggel jár. A nagykereskedők arra hívtak, hogy az elosztóterakatok jutaléka tulajdonképpen a nagykereskedők haszonlehetőségét rövidíti meg.

Az ügyben most foglalt állást a szeszmonopol központi igazgatósága, amely a nagykereskedők követelését honorálta. A monopol 49653-1936. számú távirati rendelkezése alapján a cluji pénzügyigazgatóság december 18-án kelt 31765. szám alatt kiküldött értesítésében közölte a cluji megyei szeszmonopolraktár főnökével, hogy a szesz-szesz-nagykereskedők monopol-termékekkel nemcsak a koncesszionált szesz-elosztóknál, hanem a monopol-terakatoknál is elláthatják magukat.

A fenti távirati rendelet szerint tehát a szesz-nagykereskedők engedélyt nyertek, hogy közvetlenül a megyei raktáraknál is beszerezhetik a monopolizált italokat. A cluji

nagykereskedők már élnek is ezzel a joggal és szükségletük beszerzésénél a szesz-elosztóterakatok kikapcsolták.

Értesülésünk szerint a koncesszionált elosztó vállalatok úgy akarják a nagykereskedőknek tett engedélyt ellensúlyozni, hogy fuvarozási szolgálatot szerveznek és a maguk részéről szintén ki akarják kapcsolni a szesz-nagykereskedőket olyképpen, hogy közvetlenül látják el monopolizált italokkal a kiskereskedőket.

Arlejtesek

Autonom Monopolpénztár, Bucuresti: December 30-án a slanci sóbányának sócsomagoláshoz szükséges 12.000 láda beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk a Monopolpénztár beszerzési ügyosztályán.

Timisoara városa: December 30-án két vitzartály, két kabin, két centrifugális szivattyú és az uccaöntözéshez szükséges felszerelés beszerzése. Előirányzat 380.000 lej. Óvadék 5 százalék.

Katonai tüzoltóság parancsnoksága, Bu-

GIF

SZALMIÁK ÉS SAVMENTES ELEMET

MÁR MINDENKI HASZNÁLJA
REGENERÁLÓ KÉPESSÉGE ÉS TARTÓSSÁGA
ÓRIÁSI.

VIGYÁZAT UTÁNOZZÁK! GALVANI S.A.

curesti: Január 12-én 235 káci kis kabát, 365 káci csizmanadrág, 100 káci kabát, 1070 káci sapka, 500 flaneling, 350 bőröv bajonett-tartóval és két töltenytáskával, 350 tüzoltóöv és 30 tüzoltó sisak beszerzése.

Postavezérgazgatóság, Bucuresti: December 30-án 300 kátfiokos és 300 ötfiokos íróasztal beszerzése.

Határőrhadtest parancsnoksága, Bucuresti: December 29-én posztó-, vászna-, bőr-, pamut-, juta-, suba-, takaróhulladékok eladása. Óvadék 5 százalék.

CAPS Bucuresti: Január 12-én 36 köbméter furnirnak való tölgymennyiség eladása. Óvadék 5 százalék. Információk a cluji erdőigazgatóságnál, a ronisoari erdőhivatalnál és a Capsnál.

Clovasterf község (Tarnava Mare megye): Január 5-én 82 szál tölgy építőfa eladása. Hivatalos becslé 113.810 lej. Óvadék 5 százalék. Információk a Primarian és a Mihai Viteazul jegyzőségen.

Crit község (Tarnava Mare megye): Január 12-én 160 szál szerszámfaanyag eladása. Óvadék 5 százalék. Információk a Primarian.

Mihal Viteazul (Tarnava Mare megye): Január 4-én 1551 köbméter tűzifa eladása. Kiküldési ár 55.910 lej. Óvadék 5 százalék. Információk a Primarian.

Papauti község (Trei-Scaune megye): Január 14-én 1882 köbméter lánobálló fenőfa beszerzése. Kiküldési ár 80 lej köbméterenként. Óvadék 16.000 lej. Információk a Primarian.

Oradeai községi üzemek: Január 5-én 5250 darab különféle izzólámpa beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk a városi üzemeknél.

Satu-Mare városa: December 30-án 7000 használt sín és alkatrészei beszerzése. Óvadék 5 százalék. Információk a város gazdasági ügyosztályán.

A bucuresti tőzsde az elmúlt héten hullámzó volt és kis forgalom bonyolódott le, ami a karácsony előtt szokásos csendességgel magyarázható. A fixkamatozású papírok piaca tartott. A Stabilizarea változatlanul 44%, a Desvoltarea 39%, a Renta Improprietáreire örök járadék 44, az 1933 évi renta 48, az Inzestrarea-kötvény nagy címletei 60,26, a kis címletek 62, az 1935 évi 3%-os Consolidarea-kötvény 25%, a Renta neconvertită 72, az adóbon egy ponttal 30%-re lanyhult. A bankrészevények hullámzóak. A Banca Nationala-részvény 100 lejfel 4725 lejre, a Credit Industrial 10 lejfel 683 lejre lanyhult, a Comro 15 lejfel 145 lejre javult, a többi változatlan, a Romaneasca 385 lej, a Credit Roman 245 lej. A biztosítási papírok is alig tartottak. A Dacia-Románia 50 lejfel 5000 lejre lanyhult, a többi változatlan, a Generala 1380 lej, az Agricolt-Fonciera 230 lej, a Nationala 200 lej. A petróleumrészevények lanyhábbak. Az Astra Román változatlanul 1025 lej, a Redeventa 180 lej, a Steaua Románá 5 lejfel 445 lejre, a Concordia 10 lejfel 600 lejre, a Credit Minier 5 lejfel 272 lejre lanyhult. Az ipari papírok szilárdabbak. A Resita 5 lejfel 515 lejre, a Letea 5 lejfel 820 lejre, a Mica 20 lejfel 1455 lejre javult, a S. T. B. 25 lejfel 1600 lejre lanyhult.

Pénzpiaci jelentés. A nemzetközi devizapiacokon a svájci frank és a dollár változatlan, a font, a holland forint egy arnyalattal szilárdabb, a francia frank kisebb hullámzások mellett javuló tendenciát mutat. Zürichben a font 21.37%, a dollár 435, a holland forint 237,90, a francia frank 20,33, az olasz lira 22,92%, a lira bankjegye 20-20,40, a márka hivatalosan 175, a pengő hivatalosan 85,75, a csehkorona hivatalosan 15,34, a lej hivatalosan 3,25. A közpeurpai valuták közül változatlan a pengőbankjegye 78½-79-es árfolyama, a silling 78,20-ra javult a zürichi magánforgalomban. A lejbankjegyek árfolyama általában javuló a külföldi magánforgalomban 2,45-2,55-re, a párizsi magánforgalomban 12-12,30-ra javult. Bécsben a kompenzációs lej árfolyama 3,92-3,95-re javult. Budapestén változatlanul 2,80-3, Prágában 17,10-17,40-re javult a lejbankjegyek árfolyama. A Banca Nationala a font hivatalos árfolyamát 673,4-694,14 lejre, a holland forint hivatalos árfolyamát 73,07-76,52

leire emelte, míg a többi összes árfolyamokat változatlanul hagyta. A szabadforgalmi devizák közül a márka 38,40-33,50 lejre lanyhult, miután a Banca Nationala egyes tételeket a piacra dobott. A csehkorona 4,60-4,65 lejre, az olasz lira 5,95-5,98 lejre lanyhult, miután a Banca Nationala egyes lej, a silling 25,70-25,90 lej. A bucuresti magánforgalomban az árfolyamok lanyhábbak, az egyes devizákban most már a kínálat is intenzívebb, a kereslet viszont nagyon csekély. Aranyban és aranytermékben a kínálat változatlanul csekély. A bucuresti magánforgalomban a font 940-950 lej, a dollár 185-191 lej, a svájci frank 44-45,50 lej, a francia frank 9-9,50, a holland forint 110-113 lej, az olasz lira 9,50-9,80 lej, a márka 40-43 lej, a csehkorona 6,10-6,20 lej, a pengő 35-35,50 lej, a silling 34-34½ lej.

Érdekes ítélet egy apasági perben. A prágai „Illustrierter Montag” írja: A legfelsőbb bíróság — a „Jogi Közlemények” című szaklap híradása szerint — egy perben, ahol az „Olla” gumi védőeszköz használata került szóba, bizonyítottan vette, hogy a készítmény szerkelettel nyulkony és ellenállóképes és megbízhatóságához kétség nem fér. Ezen az alapon hozta meg elutasító ítéletét. A lap kiemeli, hogy ezen elismert védőeszköz ilyként feilmlunhatatlan minőséggel bír.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ ÜNNEPI MŰSORA:

Pénteken, karácsony első napján délután 3 órakor: A PARMAI HEROEGRÓ. (Olesó helyárrakkal.)
délután 6: CSAVARGÓLÁNY.
este 9: CSÁRDÁS.

Szombaton, karácsony másodnapján délután 3 órakor: A NÉMA LEVENTE. (Az óriási sikerű Heltai vigjáték első olesó helyáras előadása.)
délután 6: CSÁRDÁS.
este 9: CSAVARGÓLÁNY.

Vasárnap délután 3: A CIGANY. (Olesó helyárrakkal.)
délután 6: CSODAHAJÓ.
este 9: CSÁRDÁS. (Huszonötödösör, a nagyszerű operett-újdonás első jubliáris előadása. Minden néző a főszereplők sajátkezü aláírásával ellátott fényképalbumot kap ajándékba.)

Hétfő fél 9: LENGYELVER. (Nedbal Oszkár világhírű nagyoperettje. Rendező: Gróf László. Főszereplők: Solyomán Magda, Stefanidesz II, Wojticzky Elvira, Miklóssy Margit, Bánsza Eva, Borovszky Oszkár, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Nagy István, Lantos Béla, Csengeri Aladár. Premierbérlet.)

Kedd fél 9: LENGYELVER. (Rendes bérlet.)
Szerda fél 9: LENGYELVER.

ROMAN OPERA MŰSORA

Kedd, dec. 22: (Oradean) Tosca.
Cluj
Szerda, dec. 23: Traviata.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma és holnap utoljára: Charles Boyer legjobb szerepében, a Kitzasztva c. rendkívül érdekes párizsi történetben.
Karácsonyi műsor: Eggerth Márta ragyogó kiállítású, pazar rendezésű klasszikus nagyoperettje: Valcerkirálynő (Udvari koncert.)

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőtől: 3 film egyszerre román és magyar felirattal. I. Transatlantic. Bűnügyi film. Nancy Carol, Gene Raymond.
II. Örömök városa. Exotikus filmsoda.
Dolores del Rio. III. Híradó. Helyárok: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

SEPE LAKÁS. BOLDOGSÁG.
nezzé meg

SZÉKELVÉ és RÉTI bútorgyár r.t.

állandó kiállítás

BUCURESTI TGMŰDÉS

TACHE IONESCU
HIVONSÁGARA MIVŰDŐJŰ MEGK-ZOTTUNAT EREDETI RAJZAINNAL

A
Ne ijedjen
tatközás aka
dóan a zsidó
falra. Arról
munkára kár
hivatásszerű
delemmel és
ve árujuk ha
lehet meggy
hisznek, ha
ember (fiata
az ilyen fana
ja ki, ha pe
lannak kell
ból áll a zsidó
zsídó ügyvéd
itt-ott akad
mondjuk, szá
19 milliányi
egy pár száze
dekel, szociá
zasztani, ez
számára, de
ma a szocio
delem nemcs
ilyen szűk t
országban is
szedelmet el
és a tojás,
bombavetőre
dott meg.
Ez a kis
ra akar táj
lyen helyünk
delmekben,
tik a világot
Az egész z
ban él: az U
ban és Szovj
rom államban
rom különbö
mokrácia, a
Ezen rendsz
nagyszámu z
állam a gazo
ritás stádium
zsidók egyrés
van a mai re
padra is kerü
gyelországha
dók semmi
mintha bols
szomszédos
szenek, hogy
nek onnan.
semmi baja
miatt.
Mindamell
veszedelmek
szek. A szeg
400 éve hag
előrelátóak
még csak fo
Még az anti
berg nevű z
szerepe van
Rosenberg
mak és dikt
rencsellen c
csak a mos
amit csinál,
Alig hihető
dok, a span
tariátus és
egyetlen sz
volna.
Aztán itt
ellentét, ez
amelyhez a
zük. Sőt zs
Bérne, Rat
fáradoztak,
ártalmatlan
dók, meg is
Ha keres
ket. Itt van
a világ lak
szik ki. Eh
csak kurióz
csak néhány
renden volt
az indiai r
tá-e, akik
Hiszen ők
pust, de ug
galmát a v
dó prokator
Még azt se
hizmus egy

"A ZSIDÓ VESZEDELEM"

Irta: SZILÁGYI LAJOS

Ne ijedjen meg senki attól, hogy ez vitatkozás akar lenni azokkal, akik állandóan a zsidó veszedelem ördögét festik a falra. Arról szó sincs. Ilyen hiábavaló munkára kár az időt fecsérelni. Azok, akik hivatásszerűen üzérkednek a zsidó veszedelemmel és maguk is megvannak győződve arról, hogy hamis voltáról, azokat úgy sem lehet meggyőzni arról, amit maguk sem hisznek, ha pedig akad néhány fanatikus ember (fiatal), aki mégis komolyan veszi, az ilyen fanatizmust vagy az idő gyógyítja ki, ha pedig nem, akkor gyógyíthatatlannak kell minősíteni. Itt nálunk pl. abból áll a zsidó veszedelem, hogy tulsok a zsidó ügyvéd, orvos, újságíró. Azonkívül itt-ott akad egy kapitalista is. Ha ilyen, mondjuk, szakmai tulterheltséget, ami egy 19 milliónyi lakosság mellett legfeljebb egy pár száz, esetleg 1-2 ezer embert érdekel, szociális problémává lehet felduzzasztani, ez lehet jó téma egy pszichiáter számára, de kevésbé érdekfeszítő probléma a szociológus részére. A zsidó veszedelem nemcsak nálunk, hanem másutt is ilyen szűk terrenumra zsugorodik. Németországban is, amióta sikerült a zsidó veszedelmet elhárítani, nem lett több a vaj és a tojás, hanem legfeljebb a tank, a bombavetőrepülőgép és az ágyu szaporodott meg.

Ez a kis irás inkább a magunk számára akar tájékozódást nyújtani, hogy milyen helyünk és szerepünk van azon veszedelmekben, amelyek ma valóban fenyegetik a világot.

Az egész zsidóság 80%-a három államban él: az U. S. A.-ban, Lengyelországban és Szovjet-Oroszországban, amely három államban véletlenül a ma divatozó három különböző rendszer uralkodik: a demokrácia, a fasizmus és a kommunizmus. Ezen rendszer, különbözősége mellett és a nagyszámu zsidóság ellenére mind a három állam a gazdasági progresszió és prosperitás stádiumában van. Oroszországban a zsidók egyrésze, úgy látszik, ellenzékben van a mai rezsimmel szemben, amiért verpedra is kerültek, ellenben a fasiszta Lengyelországban a nyomorba taszított zsidók semmi jelét sem mutatják annak mintha bolsevizálni akarnák a szovjettel szomszédos országot, inkább arra törek-szenek, hogy minél hamarabb kikerüljenek onnan. Észak-Amerikának tudunkkal semmi baja sincs a zsidóival és a zsidói miatt.

Mindamellett vannak a világnak más veszedelmek. Itt van pl. a spanyol tüzfészek. A szegény zsidók már több, mint 400 éve hagyták el az országot (milyen előrelátóak voltak...) És a bajok azóta még csak fokozódtak ebben az országban. Még az antiszemita is csak egy Rosenberg nevű zsidóról tudnak, akinek némi szerepe van ott, ha egyáltalán van. Ez a Rosenberg is csa ka többszörös forradalmak és diktatúrák után került ebbe a szerencsétlen országba és ő is valószínűleg csak a moszkvai urak utasítására csinál, amit csinál, ha egyáltalán csinál valamit. Alig hihető azonban, hogy a spanyol grandok, a spanyol papság és a spanyol proletariátus és parasztság közti harcban ez az egyetlen szál zsidó sok vizet zavarhatott volna.

Aztán itt van az örökös francia-német ellentét, ez az örökös puskaporos hordó, amelyhez a zsidóknak abszolút semmi kö-zük. Sőt zsidók voltak azok, mint Heine, Berne, Rathenau, stb. akik mindig azon fáradoztak, hogy ezt a puskaporos hordót ártalmatlanná tegyék. Szegény, naiv zsidók, meg is lakoltak érte.

Ha keresünk, még találunk veszedelmeket. Itt van India és Kína, akik együttesen a világ lakosságának majdnem a felét teszik ki. Ebben az óriási tömegben zsidó csak kuriózumképpen akad! És mégis csak néhány évvel ezelőtt állandóan napi-rendben voltak az indiai zavargások. Vajjon az indiai maharadszák zsidó kapitalisták-e, akik kizsákmányolják a páriákat? Hiszen ők képviselik az eredeti árja típus-t, de ugyancsak ők adták a pária fogalmát a világnak. Gandhi vajjon egy zsidó prókator és Tagore egy zsidó firkonc? Még azt sem lehet állítani, hogy a buddhizmus egy mózesi machináció volna.

Nem, a hindu problémához semmi közünk. Az angol árják és a hindu árják harca ez a zsidóság teljes kikapcsolódásával.

Kína már évtizedek óta forradalmi állapotban van. A kínai kuli nyomora már közmondás. De éppen olyan közismert a kínai felkelő generális és a kínai rablóvezér. A zsidóknak numerus nullusak van ezekben a szakmákban. Sem kuli, sem generális, sem rablóvezér nincs köztük. Ezt a birodalmat egy másik sárga fajú nép, a japán szorongatja. Szerencsére ott sincsenek zsidók. Sőt Kínában még kommunizmus is van — zsidók nélkül. Nem hiába, hogy Kína nagyon messze esik tőlünk és ott kínaiul beszélnek, de ami antiszemita ink sohasem említik a zsidómentes kínai kommunizmust.

De térjünk egy más kontinensre. Itt van Afrika a maga 180 millió feketéjével. Ezen feketék utolsó szabad államát most nemrég Olaszország intezte el. Hogy ezen feketék mind idegen uralom alatt vannak, hogy egyrésze még nomád, másik része még az őserdőben él vadállatok módjára, hogy vannak még köztük rabszolgák, vajjon ezek nem az emberiség problémái és veszedelmek, legalább is olyan veszedelmek, mint néhány száz ügyvéd, orvos vagy újságíró?

Nem, zsidó veszedelem nincs. Kicsi pont vagyunk ahhoz, hogy hatékonyan beleszól-hassunk a világ dolgaiba. Bármennyire széjjelzóródtunk, még sem jutott belőlünk mindenhová és éppen ott hiány-zunk, ahol a világ legégetőbb problémái susztorognak.

De, ha nincs is zsidó veszedelem, létezik egy veszedelem a zsidóságra nézve. Ez nemcsak abból áll, hogy mindenütt akadnak emberek, akik zsidó veszedelemről beszélnek, álmodnak és fantáziálnak, és ezek az emberek elkeserítik és bizonytalanná teszik az életünket, hanem inkább abból, hogy mi magunk is megköttyösödünk ettől a zsidó veszedelemtől, sokkal nagyobb fontosságot tulajdonítunk magunknak, mint amilyen valójában van. Mi is örökké az emberiség nagy problémáival foglalkozunk — elméletben, a helyett, hogy a magunk „kis“ problémáját igyekeznénk megoldani. Ugy vagyunk, mint a tudós csillagász, aki miközben a makrokosmos nagy csodáit vizsgálja, megfeledkezik a maga mikrokosmosának apró bajairól. Pedig az ő egyéni mikrokosmosa van olyan fontos, sőt fontosabb, mint a nagy min-denség. A nagy tengerek mellett csobog-nak vígan az apró patakocskák keresve a maguk útjait és formálják a maguk part-jait. A nagy hatalmak és a nagy problé-mák mellett élnek és dolgoznak a kis népek is, ápolva a maguk egyéniségét és a maguk kultúráját. A nagy problémák mel-lett megoldódnak a hétköznapi élet kis problémái is. Mi mindig a nagy problé-mák megoldását várjuk a mi „kis“ problé-mánk megoldását: a messzianizmusból, amely nemcsak a népeket fogja közelebb hozni egymáshoz, hanem a farkast is a bárányhoz, a világ megváltó liberalizmus-tól, amelynek már befellegzett, anélkül, hogy valamit is megoldott volna, a nagy szociális kiegyenlítéstől, amely egyelőre nagy szülei fájdalomaiiban csak újabb szenvedéseket zudít miránk.

Pedig amint hogy a nagy tengerek és a nagy folyók nem akadályozzák a kis pata-kot a maga csobogásában, mert hisz a pa-tak a tenger egy alkotórésze, éppen úgy a nagy problémák mellett elférnek a kis problémák, sőt azoknak alkotó elemei.

Mik azok a hétköznapi problémák, amiket a magunk megoldhatunk, sőt meg is kell oldanunk? Egy komolyan keresztül-vitt átrétegződési munka, a Palesztina munka, a nemzeti létünknek felrészítése, új tartalommal való megtöltése, főleg a hebraizáció, belső, hitközségi és tár-sadalmi életünknek egységesítése. A nagy európai és világproblémák mellett ezek a mi mozgalmaink szépen elférnek, akadály-talanul keresztülvihető és sokkal hama-rább célhoz vezetnek, mint az örökös vá-ra-kozás, a nagy problémák megoldására. Valamivel több érzék a politikai realitá-sok iránt a magunk részéről megfogja a világot váltani a zsidó veszedelemtől és bennünket a „zsidóság veszedelmétől.“

AZ Ó
számára
biztos a siker

A jó költőnek nemcsak az a feladata, hogy
diskre és kellemes illatot terjesszen, hanem a
bőri is fel kell frissítse. Ezt a fontos feladatot
tökéletesen teljesíti a

Richard HUDNUT
GEMEY, LE DEBUT VERT, RICHESSE KOHINQUE

RICHARD
HUDNUT

A szerelmem — énmege is bódító parfüm — mindig illatengerebe
ékező fürdőt
Virág, sok és szép virág a tavasz illatára csodálatos virággal, —
araszólok el a hűvöket és szíveket!
A mikor már rége leestél a hó még mindig megszépíthetők
kőrayeztetünk, hiszen illatok szép formájú üvegekben nészik
kedvesünk boudoirjának asztalán
Es kedvesünk anyai bójál tudja magával vitni mindenév illa-
totok. Richard HUDNUT költője a nőket meg eme szép illatokra.

„Könyvtári ajándék az ünnepekre, egy szép és értékes minőségű
RICHARD HUDNUT - GEMEY - LE DEBUT VERT, RICHESSE KOHINQUE

Berlinből Bécsbe költözött a Fischer-Verlag

Bermann-Fischer az új neve. Politikai csata az alapítása körül

Samuel, vagy ahogyan szeltében nevezet-
ték: Számi Fischer, valahonnan Lipótszent-
miklósról, tehát a német kultúrájú „Ajber-
lándból“ került a multszázad nyolcvanas
éveiben Berlinbe. Az össze-vissza 22 éves le-
gény könyvesboltot nyitott, amely nemskó-
ra könyvkiadó vállalatá fejlődött. Fischer
nagyszerű üzletember volt, csatlhatatlan biz-
tonsággal szimatolta meg az irodalmi érte-
ket és a bennük rejlő gazdasági lehetősé-
get. Néhány év múlva egy másik zsidó ke-
rült lektoroként melléje: Moritz Heimann.
Akkoriban nagy ritkaság: tudatos zsidó
volt, s ráadásul tösgyökeres német; az apja
falusi vityilójában bujt meg minden szabad
idejében és imádtá a német tájat. Ez a ra-
gyogó intellektusu, filozófiai elmélyedtségű,
csupa szív író, új irodalmi tehetségek fel-
dezését és portálását választotta életcélul.
A felfedezettjei révén a naturalista irány-
zatu német irodalom centrumává fejlesztet-
te a Számi Fischer könyvesboltját. Haupt-
mann és Thomas Mann, Kellermann és
Hesse, Dehmel és Wassermann, ráadásul a
bécsi irodalom triumvirjai: Schnitzler, Hoff-
mannstahl és Beer-Hoffmann könyvei, mind
néia jelentek meg. A Fischer-féle Neue
Rundschau pedig a német irodalom vezető
organuma lett; ezt böngészte „so weit die
deutsche Zunge reicht“ minden irodalmi
smokk. Még a Lengyel Menyhért Falusi
idülljében is ezt a folyóiratot olvassa a ma-
gyar falu sarába ragadt két intellektuel. A
német könyveken rangjelző volt az S. F. mo-
nogram és mellette a teli hálóját bevonó
halász képe, a Fischer-Verlag exlibrise.

Heimannnak szerencsége volt: „idejében“
halt meg, jóval Hitler uralomra kerülése
előtt. Halála napjáig hihette tehát a kettős
tengelyi kultúrája lehetőségében. Az öreg
Fischer azonban megérte Hitlert, meg a ná-
cik proklamációját, hogy zsidó nem tudhat
németül és nem is alkothat ezen a nyelven.
Jómagának azonban kivételes bánásmódban
volt része. Amikor Németországban már fa-
lusi bakter sem lehetett a zsidó, a német
könyvexport érdekében az ő vállalata bizo-

nyos fokig érintetlen maradt.
A kivételes bánásmód folytatódott egy
darabig az utódja alatt is. Ezt az
utódot nem igen ismerik az irodalom ber-
keiben, Helikon szent hegyén. Gottfried
Bermann-nak hívják és orvos-doktor, —
mindössze ennyit tudnak róla. A könyvkiá-
dásra a legitimája, hogy veje és örököse
Számi Fischernek, az alapítónak. A náci
állítólóg még az irodalmi tanácsokban is
helyet adtak neki. Melegpítés, sőt egyenesen
szencziáció számba ment tehát, hogy Bermann
dr. egyszerűen vándorutra indult, hogy az
autorjai egy részének kézírataival akatás-
kájában új állomáshelyet keresett a könyv-
kiadó vállalatá számára, amelyet, hogy a
náclikézen megrekedt eredeti Fischer cég-
től Bermann-Fischer-Verlag-nak nevezett
el.

Az emigráció attól tartott, hogy Göbbels-
nek valamilyen ördögi terve buvik meg az
új kiadóvállalat mögött. A német birodalom
ugyanis, mondhatni maradék nélkül fakép-
nél hagyta a Harmadik Birodalmat. A foj-
togató légkörben nem volt képes alkotni.
Ennek a példátlan jelenségnek, egy egész
birodalom emigrációjának — hevenyészve
készült statisztika, mely a párisi Neues
Tage-Buchban jelent meg, közel 100 író ne-
vét sorolja fel, neveket, akiknek belföldön
és külföldön egyképpen jócsengésük van,
egy teljes irodalmat képviselnek tehát —
jelentős gazdasági következményei voltak.
A németországi könyvkivitel letört, viszont
a külföldön, főképpen Hollandiában és
Svájcban, új német kiadóvállalatok letesül-
tek. Ezeknek az emigrációs kiadóknak ne-
véből „márka“ lett rövidesen. A külföldi,
ha német könyvet vásárolt, emigrációs írók-
nak emigrációs kiadóműt megjelent művét
vásárolta, mert tudta, hogy igazi, vérbeli
írók könyve nem jelenik meg többé Német-
országban.

Az emigráció publicistái, Leopold Schwarz-
schilddal, Das Neue-Tagebuch főszerkesztő-
jével az élen, attól féltek, hogy a Bermann
dr. kivándorlása és új cége meg fogja bon-

tani az emigrációs írónak, nemkülönben az olvasóköröségüknek egységét és csökkenését fogja az emigrációs német írők számára új otthon építő, életlehetőséget nyújtó kiadónak üzleti lehetőségeit. A Bermann-Fischer kivándorlása, vagyonának külföldre menekítése csak a német hatóságok támogatásával volt lehetséges, — így érvelt Schwarzschild. Bermann-Fischer előtt nyitva fog állani a német könyvpiac, tehát nagyobb lehetőségekkel fog dolgozni, nagyobb honoráriumokat lesz képes fizetni, mint a versenytársai, akik szóhoz juttatták a Harmadik Birodalom ellenfeleit és ezért egyetlen könyvük, akár a legártatlanabb szépirodalmi kiadványuk sem juthat el a német birodalom 66 milliós lakosságához. Viszont ennek a fokozott terjesztési lehetőségnek ára is lesz. Bizonyos fokú gúggesimtséget, politikai szájbefogást fognak követelni azoktól az íróktól, akik az emigráncsá előléptt Bermann-Fischernél óhajtának megjelenni, vagyis a németországi olvasókhöz is elakar-nak jutni.

Néhány prominens német író viszont, Thomas Mann vezetésével, védelmébe vette Bermann dr.-t ezekkel a vádakkal szemben és jóelőre erkölcsi bizonyítványt állított ki számára. A további fejlemények fogják eldönteni, hogy kinek van kettőjük közül igazsa.

A Bermann-Fischer-Verlag körül lefolyt vitának volt mindenesetre egy fontos epizódja, amely bizonyára jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy Hitlerék végre összeszedjék a bátorságukat és kirekeszték országvilág színe előtt a németységből a legnagyobb élő német író, a nagytekintélyű nobeldíjnyertes Thomas Mann.

Próbálkozások történtek ugyanis e vita során, abban az irányban is, hogy éket verjenek az emigrációban élő zsidó eredetű német írók és az ugynevezett fajtisza német írók közé. A kísérletezést Thomas Mannon kezdték, mert úgy érezték, hogy a Bermann-Fischer körülötti nézeteltérések, cikkek, nyilatkozatok már bizonyos eltávolodást és elhidegedést jelentenek az emigráció zömétől. Ennek a kísérletezésnek maga Mann vetett véget. Nyilatkozatot tett közzé a Neue Züricher Zeitungban, melynek Korrodí nevű szerkesztője a fő-főszerkesztő volt az áhitott egyenletességnek és ráadásul állandóan antiszemita-skodott is sub rosa. Mann mindezekelőtt a komponens szerepének fontosságát emelte ki a német irodalomban. Igaz németnek, de egyben igaz európainak minősítette és kijelentette, hogy „ohne sie waere Deutschland nicht Deutschland, sondern eine weltunbrauchbare Bärenhäuter.“ Ami Németországban történik, nem a zsidók ügye. A német hatalom birtokosai a zsidókon keresztül voltaképpen Európát és a magasabb értelemben vett németiséget rohamozzák meg. Le akarják rázni a nyugati civilizáció köteleit, ki akarják rekeszteni országukból a nyugati erkölcsöt.

Majd így folytatta: A mai Németországtól sem az emberiség, sem a németiség nem várhat semmi jót. Ez a meggyőződésem, a rugója annak az elhatározásomnak, hogy távol tartom magamat a mai Németországtól. Am proklamálják, ha van merszüik hozzá, hogy nem vagyok német. A jelenkor és az utókor egyképpen nekem fog igazat adni, amikor a rosszat, a szolgasságot megvetve, elhagytam a hazámat és vállaltam az infantilis uralom alatt álló csürhe gyűlöletét... Bermann-Fischer először Svájcban akart megtelepedni, végre azonban Bécsben kötött ki. Az első könyvei már megjelentek. Az egyikben Thomas Mann méltatja a zsidó és proscibált 80 éves Freud jelentőségét. Freud und die Zukunft a címe. De több is akad ebben a 40 egynéhány oldalas füzetben, mint méltatás. Megállapítja például, hogy Mann és Freud jelentős darab uton egyúttaladnak. Az egyik a lélek mélységeit tárja fel, a másik az emberiség öskorát. Végeredményében tehát mind a ketten „Tiefenpsychologie“-t folytatnak. Kijelenti azt is, hogy Freud egy jobb és szabadabb emberiség épületéhez hordja a köveket.

Az „uj“ kiadó második könyve szintén a Mann alkotása: Joseph in Aegypten. Gyakorlati példája ez a könyv a Mann östörténet kutató módszerének. A bibliai József történetét szedi regénybe és könyve csucs-teljesítménye a lélekbuvári készségnek, a stilusművészetnek nemkülönben a történelmi felkészültségnek. Hogy ennél a harmadik tudáskörnél maradjunk: Mann ismeri a Midrás legendáit, ismeri Philonak allegorikus József magyarázatait, sőt az ősegyptomi frazeológiát is. A regény egyik helyén például — feltűnik a Midráshoz híven — az idegenvezetésre fanyalodó arkangyal. Más helyén azt olvassuk, hogy Potifár nagyuri háza, kiterjedt gazdasága nagyszerű előiskola volt József számára; itt készült fel a nagy feladatra: Egyiptom gazdasági irányítására. (Philo beállítás.) Megint máshol a gazdával példálózdik, aki a bornya által csábítja ki a szántóföldre az eke elé, az is-

tállójából kimozdulni nem akaró tehenét, hogy az Egyiptomba költöző Izrael esetét megvilágítsa. Ez megint midrási elem. A Potipharnéval való jelenetében a Jákob arca tűnik fel a kísértésbe vitt és már-már fejét vesztő József előtt. Szintén midrási elem. Az étkezést pedig egyre ételésokolásnak nevezi. Ez viszont ősegyptomi metafor, amint ezt Jahooda professor, a biblia nyelvének egyiptomi elemeit kutató, az „Al picha jissák kol ámi“ verssel kapcsolatban bizonyítja.

A Bermann-Fischer-Verlag hozzám elkerült harmadik könyve a félszidó Carl Zuckmayer regénye: Salvare, oder die Magdalena von Bozen. Ez a regény nem a multba nyúl vissza, hanem a magunk idejének, a mi napjainknak tekervényes utjait járja, a mi időnk bonyolult idegzeti embereit rajzolja. Meggondolkoztató, nyugtalanító írás, igazi költő nehézfajlyu alkotása.

A Bermann-Fischer-Verlag premierje tehát minden jóval kecsgetet. Érdeklődéssel várjuk a folytatását. (g. s.)

SPORT

Megkezdődött a jégchokki Nemzeti Bajnokság

A bajnokság első mérkőzésén a Telefon Club csapata legyőzte a mircurea ciuci CS-t. Bajok vannak a bajnokság anyagi féltetelei körül

Cluj, december 20. Az Uj Kelet tud. Az ez évben első ízben kiírásra kerülő jégchokki Nemzeti Bajnokság első mérkőzését Mircurea Ciuci-on játszották. A bucuresti Telefon Club csapata 2:0 (1:0, 1:0, 0:0) arányban legyőzte a CS Mircurea Ciuci együttesét. A mérkőzés eredménye azt igazolja, hogy a Telefon Club csapata igen jó formában van és esélyese a jégchokki Nemzeti Bajnokságnak. A mérkőzést egyébként mintegy ötszáz főnyi közönség előtt játszották. A győztes csapat góljait Botez és Anastaziu ütötték.

Hiba van a jégchokki bajnokság anyagi ügyei körül

A jégchokki Nemzeti Bajnokság megindulásával egyidejűleg súlyos igazságtalanság érte a cluji Universitáteat. Amig ugyanis az Universitátea Bucurestiben és Cernautiban két mérkőzésért 10.000 lej megtérítést kap, addig a bucuresti és cernauti csapatok cluji játékaik alkalmával

csak egy mérkőzésért kapják ezt az összeget, illetve csak egy mérkőzés játszására vannak kötelezve. Az Universitátea az ügyben táviratban jelentette be tiltakozását, amely még a mai nap folyamán az illetékes szerv elé került.

Gazdag karácsonyi jégchokki-program Clujon

A megindult jégchokki idény alkalmából karácsonykor érdekes mérkőzések lesznek Clujon. Buteanu Aurel dr. értékes ezüst kupát ajánlott fel, amelyért az Universitátea, a KKE és a targonuresi Mures együttese mérkőz össze erejükét. A torna programja a következő: pénteken Mures—KKE, szombaton Mures—Universitátea, vasárnap Universitátea—KKE. A jégchokki tornát a sétatéri jégpályán rendezik és mindegyik mérkőzés délelőtt fél 12 óra- kor kezdődik, mérsékelt belépődíjak mellett.

Hihetetlen balszerencse kísérte a telavivi Makkabit Amerikában

Newyorkból jelentik: A telavivi Makkabi amerikai turán levő futbalcsapatát hihetetlen balszerencse kíséri. A csapat eddig kilenc mérkőzést játszott, amelyek közül négyet megnyert, kettő eldöntetlenül végződött és három elvesztett. A három vereséget az utolsó három mérkőzésen szenvedte el a palesztinai zsidó csapat. Ennek magyarázatát adja a newyorki Soccer Star című lap. Eszerint a Makkabi—Saint Luisi Liga mérkőzés második félidejében a Makkabi feladta a mérkőzést, minthogy

öt játékosal maradt a pályán, a többit lerúgták. De hogy! Donnenfeldet kórházba szállították, Mausnert Newyorkba kellett szállítani egy speciális kórházba, Machlist agyrázkódással kezelik, Skiffnek egyik szemhéja felszakadt. Ehhez hozzájárul, hogy a telavivi különítmény Hermann nevű játékostagja feketehimlőben megbetegedett, míg Panz lepra-gyanú...

Ilyenformán érthetőleg a Makkabi turája véget ért.

Külföldi futballeredmények

Bécs, december 20. WSC—Red Star 6:1 (1:0), FC Wien—Rapid Oberlaa 4:0 (1:0), Floridsdorf—Columbia 4:0 (1:0).

Málta szigetek. Hungária—Navy 11:1 (6:0), Army—Rapid Bécs 2:2 (2:1).

ROMANIA B) VALOGATOTTJA ISTAMBULBAN JÁTSZIK? Bucuresti jelentés szerint Románia B) válogatottja, amelyben a fiatalok jutnának szóhoz, január 1. és 3-án Istambulban játszik. A hír annál is inkább komolyan látszik, mert Luchide főtitkár szombaton este telefonon érintkezésbe lépett a cluji Viktoriával, minthogy a csapat gerincét a cluji csapat alkotná. Szó van azonban Dobra és Bindea szerepeltetéséről is. Bár az ügyben komoly tárgyalások voltak és a török szövetség a mérkőzések tervét el is fogadta, alig hihető, hogy az idő rövidsége miatt a terv megvalósítható lesz.

A bucuresti Venus játékosfizetések-mérlege havonta 90.000 lejt tesz ki. Ebben azonban benne van Platko edző fizetése is. Mindenesetre az összeg elég tekintélyes és igazolja, hogy a Venus valóban az ország legnagyobb méretű sportegyesülete.

Peru ismét visszatér a FIFA-ba. Párizsból jelentik: A berlini olimpiai labdarúgó tornán, a Peru—Ausztria mérkőzésen történt incidensek miatt Peru labdarúgószövetsége kilépett a Nemzetközi Labdarúgó Szövetségből. Pár nappal eelőtt tartotta azonban évi közgyűlést Peru labdarúgószövetsége, amelyen a FIFA-ba való visszatérés mellett döntöttek. Az erre vonatkozó kérés már beérkezett a FIFA-hoz.

Epilepsziában szenvedők

A világhírű amerikai „Donhide“ a bécsi Wagner-Jauregg klinika véleménye szerint az epilepszia összes olyan eseteiben is használt, hol minden más kezelés eredménytelen maradt.

Postán 200 lej utánvétellel megrendelhető Császár gyógyszerár Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Ujév utánra maradt a CAO-Crisana vegyes külföldi turája. Oradeáról jelentik: A CAO-Crisana vegyescsapat külföldi turája organizátorikus okok miatt halasztást szenvedett. Az együttesnek eredetileg december 18-án kellett volna indulnia Belgiumba és Franciaországba. Hír szerint a vegyes csapat január elején mégis elindul.

Egy „sekoldalu“ újság. A barcelonai El Mundo Deportivo homlokára ez van írva: Diario de Deportes y de guerra. Magyarul: a sportok és a háboru napilapja! A lap vasárnapi számának első oldalán óriási betűs cím alatt közli a hat legjobb katalán kapuvédő képét. Alatta feleakkora betűkkel a madridi harctéri helyzetet...

Anglia résztvesz az 1938. évi futballvilágbajnokságon. Az angol szövetségben a legkomolyabb formában tárgyalnak arról, hogy Angliának részt kell vennie az 1938-ban Franciaországban sorra kerülő futballvilágbajnokságon. Az angoloknak egy kikötésük van: az angol ligabajnokság befejezése és a világbajnokság kezdete között nem szabad hosszabb időköznek lennie. A hír azért érdekes, mert Anglia évek óta nem tart fenn érintkezést a labdarúgás hivatalos szerveivel.

ROMANIA MEZEI FUTÓ BAJNOKSÁGAT tegnap bonyolították le. Az egyéniben első lett Dinu Cristea Stadiul Român, 2. Fritz Lány Brasov, 3. Jon Manea Stadiul Român. A csapatversenyt a Stadiul Român együttese nyerte.

Hétfőn este tartotta Bucurestiben az országos asztalitenisz szövetség évi közgyűlést. Az ülésen napirendre került az a konfliktus is, amely a központ és a cluji kerület között kitört, amely miatt Morariu Albin kerületi elnök megbízatásáról lemondott és amelynek következtében félfő, hogy Románia nem vehet részt az ausztriai asztalitenisz világbajnokságon. Az ülésen egyébként a cluji kerület részéről Metes UEC aligazgató vett részt. Az ülés részleteire visszatérünk.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Állástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Gyakorlott magyar-román-német gyors és gépirónó kerestetik. Ajánlatok eddigi szolgálát és fizetési igények megjelölésével „Gyakorlott“ jellegre a kiadóhivatalba kéretnek.

Jéggyár eladó napi 7000 kgmos 150.000 leiert, Teretean, Arad, Bulev. Carol.

2 szobás komfortos lakást kerestünk Széchenyi-tér közelében „Gyermektelen házaspár“ jellegre a kiadóba.

Szentpáli szeszgyár december 28-tól megtekinthető, részletekben is eladó. Fischer Miklós Baiamare. Telefon 135.

שׁוּב מוֹטוֹר מִיִּם סִיגִיסְטֵר קְלֵבָה וּכְשׁ פִּאֵס-טֵן עוֹרְנוֹטוֹר מִשְׁגֵּר וּשְׁשׁוֹת אֲבִט-עִסְוֹנֵן פִּעֵר-גִּיסְטֵר Szober Tamás, eu, Jud. Bihar.

Elismerten legtisztább, garantált kóser libaháj kilónként 36 lej, füstölt libamell kilónként 70 lej. Pontos, figyelmes kiszolgálás. Steiner Mórné Arad, Piața General Cernat 11—12.

Eladó modern Stingl-zongora. Dr Grósz, Calea Regele Ferdinand 11.

Kereskedelmi levelező, aki román-német-magyar nyelvben perfekt levelező és gyorsíró, azonkívül jól levelezik francia, angol és olasz nyelven cluji cégnél, állást keres. Cím a kiadóban.

KED
R
Co
Már
hercegnő
jelentik:
elutazott
saságban
tegnap vi
kodó arde
Ben
Tegnap d
alatt, Wa
tisztviselő
okokból e
mázok tart
ház falait
törte. A
Katalin, a
gáló cselő
szenvedtek
aki a robb
tőzkodott,
Angl
Az angol
évi közgyű
adatokat k
géről. Az
mindössze
utóbbi évb
párvasárlás
Az elnök
a legponto
tere a gazd
hogy a ke
feltételek
is megvásá
egész évi
kerékpár.
Ma ü
író bizotts
külföldi és
összeül. A
munkakam
pénztár, m
munkás és
megtárgya
sának elf
írásra ugy
sor. Eddig
a karácson
a munkane
kesek arra
liek tartal
cseny után
lük, ha a
kiosztást.
munkásbiz
ezer lejlel
ros vezető
aránytalan
számához
esztenőbe
években v

Biz
á
á
l
Fra

HIREK

Radio Columbia Ingelen
1937. typ.
Constructio-
nál Piata Unirii 31. Telefon: 93.

— **Mária királyné Tirolban, Ileana főhercegnőnél tölti az ünnepeket.** Bucarestből jelentik: Mária királyné tegnap 11 órakor elutazott Tirolba, ahol Ileana főhercegnő társaságában tölti az ünnepeket. Ugyancsak tegnap visszaérkezett a fővárosba az uralkodó ardeali vadászataról.

— **Benzinrobbanás — négy sebesülttel.** Tegnap délután a Bravilor ucca 16. szám alatt, Wach Katalin betegsegélyzőpénztári tisztviselő lakásán, eddig ismeretlen okokból egy benzines padlóviaszot tartalmazó tartány felrobbant. A robbanás a ház falait megrongálta és ablakait összetörte. A robbanás következtében Wach Katalin, az asszony fia és a házban szolgáló cseléd lány súlyosabb sérüléseket szenvedtek, míg Wach Katalin édesanyja, aki a robbanás pillanatában messzebb tartózkodott, könnyebben sebesült meg.

— **Anglia biciklizik...** Londonból jelentik: Az angol kerékpárgyárosok egyesületének évi közgyűlésén az egyesület elnöke érdekes adatokat közölt a kerékpározás népszerűségéről. Az előző évben például az egyik gyár mindössze 53.000 kerékpárt adott el a legutóbbi évben már négyszázezeret. A kerékpárvásárlás átlag 37 százalékkal emelkedett. Az elnök azt állította, hogy a kerékpárpár a legpontosabb és legmegbízhatóbb barometere a gazdasági helyzetnek, tekintettel arra, hogy a kerékpárt a kedvező részletfizetési feltételek mellett egészen szegény emberek is megvásárolhatják. Az angol kerékpárpár egész évi termelése jelenleg kétféle millió darab kerékpár.

— **Ma ül össze a munkanélkülieket összehívó bizottság.** A hosszú ideje várt munkanélkülieket összehívó bizottság végre ma, kedden összeül. A bizottságban képviselve van a munkakamara, városháza, munkásbiztosító pénztár, munkaügyi inspektorátus, egy bér-munkás és egy magánalkalmazott. Egyelőre megtárgyalják a munkanélküliek összehívásának eljárását, a tulajdonképpeni összehívásra ugyanis csak karácsony után kerül sor. Eddig még soha nem fordult elő, hogy a karácsonyi ünnepekre nem kaptak segélyt a munkanélküliek. Mint értesülünk, az illetékesek arra számítanak, hogy a munkanélküliek tartalmából futni fogja egészen karácsony utánig, tehát még „jót” is tesznek velük, ha a tél derekán kezdik meg a segélykiosztást. A segélyeket tulajdonképpen a munkásbiztosító pénztár folyósítja, de 200 ezer lejjel a város is hozzájárul. Maguk a város vezetői is beismerik, hogy ez az összeg aránytalanul kicsiny a segítségreszorulóknak számához viszonyítva, akik pedig ebben az esztendőben kevesebben vannak, mint más években voltak.

Bizonyítjuk!
árainkkal és áruinkkal, hogy legolcsóbban
nálunk vásárolhat.
Frații FODOR
férfidivatkülönlegességek
CLUJ, PIATA UNIRII 28.

— **EZERSZÁMRA LÖTTÉK A VADAT A KIRÁLYI VADÁSZATON.** Bucarestből jelentik: A Tempo tudni véli, hogy a legutóbbi napok Ardealban tartott királyi vadászata során az uralkodó és meghívottjai 425 fácánt, 1370 nyulat, 21 szalonkát, három rókat és két nagy gyöngytyukot lőttek. A vadászaton az uralkodón és Mihály vajdán kívül Dinu Bratianu, Ion Bratianu, Dan Bratianu, Istrate Micescu, Ciprianu, Banila, Lahovary, Bejan professzor, Al. Nasta, stb. vettek részt.

— **Megdöntötték a türelem világrekordját.** A türelem világrekordját eddig Jákob tartotta, aki Sára kedvéért hét évig szolgált. Ezt a rekordot most két kiváló angol ur ember megdöntötte, de nem házassági ügygel, hanem egy sakkjátszmával. A pártit 1919-ben kezdték meg és a múlt héten fejezték be, pontosan csütörtökön délután hat óra ötvenkét perckor. Eleinte Londonban játszottak és ott is érkeztek az első „sakk” bemondásai. Közben másfelé is akadt dolguk, sőt mindketten elhagyták hazájukat. Az egyik lelkes sakkozó Ausztráliában, a másik Kanadában folytatta kenyérkereső mellékfoglalkozását. Közben nem felejtkeztek meg a játszmaról sem, amely levelezés útján hét évig és nyolc hétig folyt. Az erre vonatkozó külföldi jelentésből csak azt tudjuk megállapítani, hogy a két játékost Mister Gwinn-nek és Mister Morris-nak hívják. Nem tudjuk azonban, melyik a győztes, pedig kétségkívül annak volt nagyobb türelme.

— **A kritikus életkorban reggelenként 1-1 pohár természetes „Ferenc József” keserűviznek valóban áldásos hatása van!** Az orvosok ajánlják.

— **A legújabb orosz statisztika.** A „Pravda” most hozta nyilvánosságra az orosz statisztikai hivatal legújabb évkönyvének adatait. Ezek szerint Oroszország területe 21,353.000 négyzetkilométer, vagyis a föld tengervízrel nem borított részének egyharmada. Az orosz birodalom határainak hossza 65.000 kilométer, csaknem másfélszer akkora, mint az egyenlítő. Az orosz területen levő hét nagy tó és a két beltenger — a Káspi tó és a Bajkál tó — összesen 580.000 négyzetkilométeren terül szét, ami 100.000 négyzetkilométerrel több, mint Németország egész területe. Lakossága 1935-ben 163 millió volt. Összesen 102féle nemzetiség él együtt. Az elmúlt évben 574.064 iparvállalat működött, ezek közül 61.428 gyár. Az ipar 25 millió munkást és tisztviselőt foglalkoztatott. Az orosz vasutálózat hossza 85.099 kilométer, a kereskedelmi flotta 402 tengerei hajóból áll. Van Oroszországban 724 színház és cirkus, 28.600 mozi és 67 rádióállomás. Mintegy 10.000 különböző újság és folyóirat jelenik meg orosz területen. A megjelenő lapok példányszáma 35 millió körül mozog.

Helyi ügynök,

aki az italszámban jól be van vezetve, állandó állást nyerhet nagyvállalatnál. Ajánlatok „Biztos megélhetés 4865” jellegére a kiadókba adandók le.

— **Hörer Mendel sighetli főkántor halála.** A napokban hunyt el 57 éves korában Hörer Mendel, a sighetli ortodox nagytemplom főkántora. Hörer Mendel a régi zsidó kántorok markáns típusa volt. Mély zsidó tudással és nagy zenei műveltséggel rendelkezett és nagy népszerűségnek örvendett az egész városban. Az utóbbi időben sokat betegeskedett. Az oradeai Zsidóórházban hunyt el, ahonnan Sighetre szállították tetemét. Temetése öríási részvét mellett zajlott le.

— **Egy hét alatt megőrült az egész család.** Rómából jelenti: Noto községben különös csapás jelent meg egy négytagú családot. Musso Mária husz éves lány, aki atyjával és két fivérével élt együtt, az elmúlt hét egyik éjszakáján hirtelen megőrült, félrebeszélte és nem ismerte meg hozzátartozóit. Az orvos az elmeegógyintézetbe utalta a beteget, s már el is szállították, amikor az atya a rákövetkező éjjel ugyanolyan tünetek közt megőrült. Őt is az örültek házába kellett szállítani, s másnap éjjel az idősebbik fiu ugyanerre a sorsra jutott. A család negyedik tagja három napig teljesen egészséges maradt, negyedik éjjel azonban ő is megőrült. Így tehát egy hét leforgása alatt az egész család elmeegógyintézetbe került. Az orvosok értetlenül állnak az esettel szemben, mert a Musso-család minden tagja teljesen ép-eszü és egészséges volt a tragikus eset előtt.

Ajándékozzon
Adesgo harisnyát és Adesgo Milanese
fehérneműt,
melyek a legcélsezerűbb
karácsonyi
ajándékok.
ADESGO
Minden szaküzletben kaphatók.

— **Vasuti katasztrófa Fokváros mellett.** Fokvárosból jelentik: Vlakleptaats mellett, Port Elisabeth közelében kiskicitt egy személyvonat. Nyolc ember meghalt, 33 megsebesült.

— **Uj borpince Clujon.** Az aiudi Bethlen Kollégium borpincét rendezett be Clujon, Marechal Foch 38. szám alatt, a híres ciumbudi és mirislaui szőlőgazdasága borainak eladására. E borok úgy minőségre, mint fajtisztaságra a legelső a transzilvániai bortermelésben. A borok kaphatók az alábbi cégeknél: Bodrási utóda, Tóth István, Fejér József, Fischer István, Fülöp Ignátz, Gaál István, Jeney József, Katrovics Antal, Konkoly Antal, Kovács Dezső, Nagy István, Salak Dezső.

— **VAKMERŐ RABLAS TIMISOARAN.** Timisoaráról jelentik: Vasárnap délután fél öt óraker a második kerület főuccáján ismeretlen fiatalember támadta meg Jusztici György kereskedőt és elrabolta aktatáskáját, melyben 60 ezer lej készpénz volt. A tettesnek sikerült elmenekülnie, de a nyomozó hatóságok felfedezték rejtékhelyét és elfogták. Despost János a neve és munkanélküli. A pénz nagy része megkerült.

— **Uj autón koldult egy jómódu házaspár.** Bécsből jelentik: Különös házaspár állt a korneuburgi bíróság előtt tiltott koldulás vádjával terhelt. A tárgyalás során kiderült, hogy a férfinak, Karasek Károly nyugalmazott villamosvasuti ellenőrnek több mint 200 silling nyugdíja van havonként, azonkívül egy csinos villát is építettet magának a házaspár Deutsch-Wagramban, hogy legyen hol öreg napjaikat eltölteni. Ami azonban a bíró méltatlankodását legjobban felkeltette, az volt, hogy a házaspár vadonatúj gépkocsin járt koldulni. A falvakat úgy portyázták végig, hogy az elegáns, áramvonalas gépkocsin elindultak hazulról, az asszony rongyokba öltözött, végigkoldulta a falut szután megint továbbhajtottak a következő községbe. „Ez már az arcátlanság netovábbja — kiáltott fel a bíró, míg a házaspárt azzal védekezett, hogy nagyon szerényen éltek, villájukat nem lakták, hanem egy szegényes házikóban húzódtak meg. Gépkocsit azért használtak, mert az olcsóbb volt, mint a vasut. A bíróság a férfit kéthónapi, az asszonyt pedig háromhónapi szigorított fogházra ítélte.

— **Zsidóórház bál 1937 január 9-én.** Mint megirtuk, a cluji zsidóórház jubiláris bálja, mely egyuttal a szezonnyitást is jelenti, január 9-én lesz. A meghívók már országsszerű széjjelmentek és az érdeklődés már is azt igéri, hogy a kórházi bál, mely eddig minden évben rekordot ért el az előbbi évvel szemben ugy látogatottság, mint anyagiakban a jubiláris évben újabb rekordot fog minden tekintetben felmutatni. A cluji Kereskedelmi és Iparkamara új helyiségében megtartandó bál ezuttal is egész Transzilvánia társaságának a találkozóhelye lesz, de egyben színhelye a hamisítatlan jókedvnek.

— **Halálozás.** Özv. Goldstein Hermanné, szül. Heimann Johanna hosszas szenvedés után f. hó 18-án elhunyt. Temetése általános részvét mellett vasárnap délután ment végbe.

— **A Goldmark Zeneegyesület énekkari osztálya ma, kedden este fél kilenc órai kezdettel próbát tart.**
Uj Földi Mihály könyv: **A SZAZAD ASZ-SZONYA.** 552 lap, füzve 132, kötve 179 lej Lepageán Cluj. Postán utárvétel. Kérje a karácsonyi könyvszenzációk ingyen jegyzékét.

Mindenkinek
legdrágább kincse az
EGÉSZSÉG
hogy biztosan megőrizhesse. Olvassa rendszeresen az Egészség című közegészségügyi folyóiratot. Megjelenik egyszer havonta, előfizetési díj egész évre 110 lej. Megrendelhető a kiadóhivatalnál Cluj, Calea Regele Ferdinand 56. Telefon 972. Kérjen mutatóny-számot.

